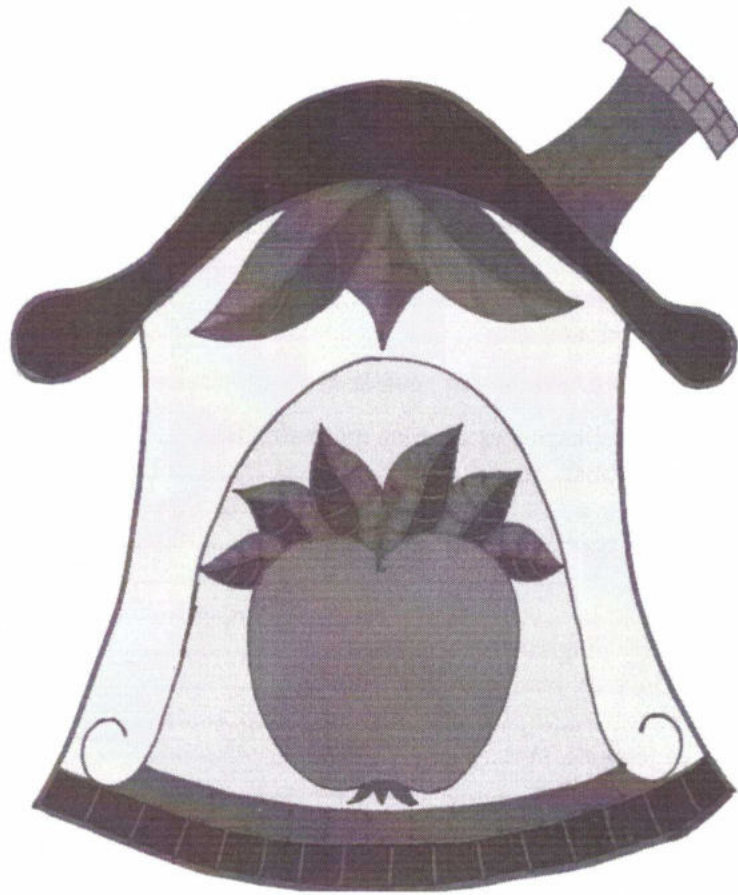

Pedagógiai Program

OM azonosító: 202029

Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és

Bölcsődéje

2022.

Tartalom

1. Bevezető	4
2. Bemutakozás	5
2.1. Az óvoda adatai	5
2.2. Az óvoda bemutatása	5
2.3. Szociokulturális háttér	6
2.4. Óvodánk személyi feltételei	7
2.5. Az óvoda tárgyi, dologi feltételei	8
A programunk céljaihoz rendelt eszközrendszerünk:	8
A programunk céljaihoz rendelt eszközrendszerünk:	9
Játéktevékenység terén	9
Mozgásfejlesztő eszközeink	9
3. Nevelési koncepció	11
3.1. Nevelési felfogásunk rajzos megjelenítése	11
3.2. Programunk rendszerábrája	12
3.3. Jövőkép, gyermekkép, óvodakép	13
3.4. Helyi óvodai nevelési programunk alapelvei és a fejlesztés célja.....	15
4. Helyi nevelési programunk feladatrendszere	16
4.1. Általános feladataink	16
4.2. Egészségfejlesztési program	18
4.2.1. Az egészséges életmódra nevelés	18
4.2.2. Ézelmi és erkölcsi, és értékelorientált nevelés és a szocializáció biztosítása	21
5. Az anyanyelvi,- az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	23
6. A tevékenységformák tartalma.....	25
6.1. Játék.....	25
6.2. Munka- munka jellegű tevékenységek	28
6.3. Tanulás	29
6.4. Mozgás	31
6.5. A külső világ tevékeny megismerése	33
6.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	35
6.7. Mese, vers.....	38
6.8. Ének- zene, énekes játékok, tánc	40
7. Az óvodai élet szervezésének elvei.....	42
7.1. Szervezési és működési rend.....	42
7.2. Tervezés	43
7.3. Napirend	44
7.4. Heti terv, heti rend	45
7.5. Nyári terv.....	46
8. Gyermekvédelemmel összefüggő feladataink	47
9. Kapcsolatrendszerünk	49
9.1. Az óvoda és a család	49
9.1.1-es típusú diabétesszel élő gyermekek óvodákban, történő ellátása	50
9.2. Az óvoda és iskola.....	51
9.3. Az óvoda és fenntartója.....	51
9.4. Egyéb kapcsolatok.....	52
10. Az óvoda hagyományai, ünnepeink	53
11. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	56
12. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése és fejlesztése.....	57
13. Belső Önértékelési Rendszer működtetése	60
14. Mérés-értékelés az óvodában	60
15. Tehetséggondozás az óvodában	60

Érvényességi rendelkezések	61
Balatonszabadi Aranyalma Óvodájának helyi nevelési programjának érvényességi ideje:	61
2022. szeptember 1-jétől visszavonásig	61
Legitimációs záradék.....	62

1. Bevezető

„Ha gyermeket látok, kedves, fürtös fejet,
mosolygó arcot és ártatlan szemet,
ha látom, mily bátran nyújt ki puha kezét,
aggódva gondolom: vajon mi lesz veled?
Hogyha már elmúlnak a gondtalan évek,
vajon tiszta marad-e benne a lélek?
Féltő gonddal, hogyha gyermekre nézek,
Az élettől neki boldogulást kérek.”

/Gárdonyi Géza/

A legszebb hivatás, a pedagógusé, ő tudja, hogy az ember kisgyermekkorban mindent megtanul, ami a létszükségletéből fakad.

„ Az óvodában megtanultam mindent, ami igazán fontos”. (Robert Fulghum)

Az óvodáskor egy életre szóló összbenyomások kora, ezért alapvetően fontos az alkotótípusú óvodapedagógus személyisége.

Programunk elkészítésekor azt tartottuk szem előtt, hogy az igazán fontos dolgokat emeljük ki, mely a biztonságos jövőnket alapozza meg:

ép testben, ép lélek.

Az egészséges élethez elengedhetetlen a **mozgás**, a **környezethez fűződő érzelmi viszony** megalapozása, a természettisztelő erény kibontakoztatása, a **kulturált módon való viselkedés**, az eldurvult világban az erőszak helyett a megértés, a tisztelet, az elfogadás, az udvariasság, a belső derű, a nyugalom léte.

Az óvodai nevelés teljes időtartamában, a nevelés minden területén az óvodai élet egészére kiterjed. Ez biztosítja az egyéni differenciált bánásmód pedagógiai elvének érvényesülését, a tehetséggondozást, felzárkóztatást.

Az óvodapedagógusoknak úgy kell közvetíteniük kultúránkat, hogy ez által a gyermekek érzelmileg, szociálisan és értelmileg gazdagodjanak, képességeik kibontakozhassanak.

A programkészítés óta eltelt évek tapasztalatai azt igazolják, hogy a gyermekek szeretnek óvodába járni, örömmel tevékenykednek, nyitottak a környező világra. A programunk következetes alkalmazása eredményeként gyermekeink alkalmassá válnak az iskolakezdésre 6-7 éves korukra.

2. Bemutakozás

2.1. Az óvoda adatai

<i>Az óvoda neve:</i>	Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és Bölcsődéje
<i>Az óvoda címe:</i>	8651. Balatonszabadi, Vak B. u. 139.
	<i>telefon:</i> 84/355-042. 20/4218054.
<i>Honlap elérhetőség:</i>	www.balatonszabadiovoda.hu
<i>E-mail cím:</i>	konyha@kbalatonszabadiovoda.hu ovodavezeto@balatonszabadiovoda.hu
<i>Az intézmény fenntartója:</i>	Balatonszabadi Önkormányzata 8651 Balatonszabadi, Vak B. u. 102.

2.2. Az óvoda bemutatása

Óvodánk Balatonszabadi község közepén található.

Óvodásaink részben Balatonszabadi, részben a szomszédos Siójut gyermekei közül kerülnek hozzánk, egyre kevésbé jellemző, hogy siófoki óvodát választanak.

4 csoporttal működik. A csoportok többsége homogén szervezésű: van egy homogén nagycsoportunk, egy középső csoportunk, egy haladó kicsi, és egy vegyes. Az épület egy része több mint száz éves, (régijegyzőlakás), majd ehhez történő építéssel bővítették 2-3-4-5 csoportossá, a folyamatosan emelkedő gyermeklétszám miatt.

A csoportszobák méretei különbözőek., berendezésükre a praktikusság, egyszerűség jellemző. Udvarunk (a létszámhoz viszonyítottan kicsi,) fákkal, bokrokkal beültetett területei mellett virágoskert, zöldségeskert, gyógy –és fűszernövény kert rész is található. A kert zöld területein környezetbarát anyagból, fából készült udvari játékok, hinták, mászóakák találhatók. Nagy sikere van a gumitéglával borított sportudvar résznek, melyet Kresz-pályaként is használunk. A megfelelő tér és hely lehetőséget biztosít a gyermekeinknek a szabad játékhoz, az egészséges mozgáshoz egyaránt. Az idelátogatót gyönyörű parkunk és tetszetős kerítésünk fogadja.

2008-ban régi vágyunk teljesült, elnyertük a „Zöld óvoda” megtisztelő címet, majd 2011-ben ismét, melyet 2016-ban újítottunk. 2014-ben óvodánk épülete megújult. A fenntartó Önkormányzat nyertes pályázataira révén energetikai felújítás, napelem rendszer kiépítése és tetőcsere valósult meg. Az intézmény tudatosan figyel a takarékosagra, a villany, víz, fűtés terén. 2020 szeptember 1-jétől óvodánk egy új intézményegységgel bővült: a bölcsődével, így innentől kezdve Többfunkciós intézményként funkcionálunk!

2.3. Szociokulturális háttér

Óvodásaink általában 2-3 gyerekes családban élnek. A szülők iskolai végzettsége többnyire alap-, és középfokú, felsőfokú végzettséggel kevés gyermek szülei rendelkeznek.

Óvodánkba járó gyermekek közül többen részesülnek **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben**.

Új fogalomként került be pár éve a programunkba a halmozottan hátrányos helyzetűség, mely többek között a szülők aluliskolázottságát jelenti.

- Nem éli a falu a hagyományos falusi életformát, a szülők nagy része túlhajszolt, emelkedik a problémás gyermekek száma.
- Az emberek többsége ismeri egymást, ám a közösségi kapcsolatok, lazák.
- Veszített varázsából a **természet**, mint élményforrás, elmaradtak a közös Balatoni fürdözések, kirándulások, hajózások
- Egyre kevesebb idő jut a **mozgásra**, a gyermekek otthon töltött idejük legnagyobb részét tv. nézéssel, számítógépezéssel töltik.
- Rombolóan hat a türelmetlenség, a közös családi együttlétek helyett előtérbe került a családtagok egyéni programja.

Nem akarjuk átvállalni a család funkcióját, csupán közvetett módon szeretnénk erősíteni annak szerepét. Létkérdéssé válik a **környezetkultúra** iránti szemléletmód formálása. A szülők figyelmét arra szeretnénk felhívni, hogy a közös cselekvéssel szerzett tapasztalatok, élmények milyen fontosak a gyermek életében. Az intézmény, a Zöld óvoda jegyében biztosítja a fenntarthatóságra nevelés folyamatosságát, a gyermekek környezettudatos magatartásának erősödését, és az ehhez fűződő szokások rögzülését, életvitelükbe történő beépülését. Előtérbe helyezzük a helyi értékek megismerését, védelmét egyaránt!

Az **egészséges életmódra nevelés** is csak közös akarattal valósulhat meg.

A mai **mozgás** szegény világban el szeretnénk érni, hogy többet mozogjanak, hiszen a mozgás öröm és egyben szükséglet, a szellemi fejlődés alapfeltétele.

Óvodánkban olyan hiteles többletet kell adnia a gyermeknek, amellyel személyisége gazdagodik, **viselkedéskultúrájára** pozitívan hat.

Nagy súllyal nehezedik a nevelőkre a felelősség, hogy megtalálják azokat a módszereket, eszközöket, amelyekkel a szülők nevelési attitűdjét jó irányba befolyásolják. Minden eszközt meg kell ragadni a szülők tájékozottságának növelésére, az otthoni hatások elsődlegességének hangsúlyozására, a szakmai segítség nyújtására.

2.4. Óvodánk személyi feltételei

Az óvodában a nevelő munka középpontjában a gyermek áll. Az óvodában a nevelő munka kulcs szereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje, modellt, mintát jelent a gyermek számára. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A szakos ellátottság 100 %-os, jól szervezett. A helyi igényeket alapul vevő képzési – továbbképzési struktúrában 2 fő kétféle képesítést is szerzett. Valamennyi óvónő folyamatosan teljesíti képzési kötelezettségét, ebben a folyamatban az óvoda helyi programjával adekvát kompetenciáit fejleszti.

Személyi feltételek			
Beosztása:		Szakképzettsége:	Iskolai végzettsége:
Óvodapedagógus	9 fő	Óvodapedagógus	Főiskola
Dajka	4 fő	Dajka	Szakt munkásképző
Kisegítő-takarító	1 fő	-	8 általános
Óvodatitkár	1 fő	Igazgatás/ ügyvitel	Egyetem
Pedagógiai asszisztens	1 fő	Érettségi	Gimnázium

A szakmai, pedagógiai önállóságot biztosítja, hogy az óvoda élén szakmailag független intézményegység vezető áll.

Az óvoda életének megszervezésében és a tartalmi munkában egyaránt fontosnak tartjuk, hogy jó időbeosztásban, hatékony szervezeti formák megtalálásával, megvalósítható célrendszerért dolgozzunk úgy, hogy állandóan érvényesüljön a **tudatosság, szakszerűség, a tervszerűség, a rendszeresség és az összehangoltság** elve.

Minden csoportnak szakképzett dajkája van, akik szakszerűen végzik munkájukat. A nevelés eredményessége érdekében különösen fontos a csoportokban együtt dolgozók hatékony együttműködése, amely a gyermekérdek kiszolgálására irányul. A csoportban dolgozó dajkák és óvónők munkakapcsolata az általános célok és feladatok ismeretén és teljesítésén túl, az egymást elfogadó és tisztelő viszonyuláson alapszik.

Csakis az egységesen elfogadott szokás és szabályrendszer, értékrend adhat biztonságot a gyermeknek és a felnőttnek egyaránt.

Óvodánkban munkaközösség is működik, melynek fő célja a Zöld Óvoda által megfogalmazott célok, feladatok megvalósítása, a fenntarthatóságra törekvés védelmében.

A Zöld óvodával kapcsolatos témák frissítése érdekében időközönként a témával kapcsolatos továbbképzéseken, önképzésen való részvétel elengedhetetlen, az innovatív szemlélet valamint a folyamatos fejlesztések jegyében. Folyamatos tudásmegosztásra törekszünk a nevelőtestületi megbeszéléseken, munkaközösségi foglalkozásokon.

A komplex ellenőrzés sajátos szabályait a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet határozza meg, az alábbiak szerint: „A komplex ellenőrzés során a pedagógus, az intézményvezető és az intézmény ellenőrzése egy eljárás keretében történik.”

2.5. Az óvoda tárgyi, dologi feltételei

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épülete, udvara, kertje, berendezése oly módon került kialakításra, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelelően változó testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyeztük el.

A jelenlegi 4 csoport működéséhez, a létszámviszonyokhoz az infrastruktúra megfelel, az épület kapacitás viszont nem ideális.

A programunk céljaihoz rendelt eszközrendszerünk:

Hangsúlyozzuk, hogy nevelőmunkánk hatékonyságának meghatározója a humán környezet, melyet csak segíthet a minket körülvevő tárgyi világ.

Adottságainkhoz igazodva szervezzük gyermekeink életét olyan módon, hogy az épületbeli hiányosságok és az udvarunk szűkösége miatt személyiségfejlődésükben és képességbeli tudásukban semmilyen hátrány ne érje őket.

Nagy hangsúlyt fektetünk az eszközellátottságunk javítására. Keressük a lehetőségeket más forrásból, pályázati támogatásból, alapítványi, szponzori finanszírozásból.

Természetesen tudjuk, hogy az optimálisabb körülmények, a jobb felszereltség önmagában még nem eredményezi a magasabb szintű pedagógiai munkát. Az adottságokon túl legfontosabb a gyermek- és hivatásszeretetünk, szakmai felkészültségünk, fakadó tenni akarás és tudás, amelyet mindig és mindenkor a gyermeki érdek kiszolgálására igyekszünk fordítani.

A programunk céljaihoz rendelt eszközrendszerünk:	
Játéktevékenység terén	Mozgásfejlesztő eszközeink
<i>Ellátottságunk e tekintetben átlagosnak nevezhető</i>	<i>Eszközellátottságunk jónak mondható</i>
csoportszoba felszerelése: babakonyha + felszerelése	tornaszobai felszerelés: tinicondi
babaszoba + felszerelése	bordásfal,
Takarító eszközök	Gólyalábak
boltozós játék kellékei	Greiswald I.II. készlet
építő játékok (WESCO)	Fiziolabdák
konstruáló játékok	füleslabdák,
orvosos felszerelés	trambulin,
horgász felszerelés	Bady-roll hengercsalád
fodrász felszerelés	Scogym készlet
közösen barkácsolt eszközök	egyensúlyozó tölcser
közlekedési játékok	bolya- kéz,- láb-, nyom készlet
tologatós játékok	bújócska cső
Tanulás eszközei:	Egyéni fejlesztő eszközök:
<i>Eszközellátottságunk jó</i>	<i>Folyamatosan bővítjük</i>
bábkészlet,	speciális festőállvány,
Hangszerkészlet,	speciális homokozó tálca
vizuális foglalkozásokhoz,	hallás, érzékelő játékok
növények-, emberek, állatok világa,	tapintás érzékelő játékok
MINIMATT,	szimmetria lyukacsos tábla újfajta
Zilahyné féle anyanyelvi készlet,	Bambínó
társasjátékok,	fűzőcske, hangmemória
Qvív játékok,	logikai készletek
dominó,	logopédiai lottók, kártyák,
szövevények,	Társasjátékok
mozaik kirakók,	Helyzetfelismerés

Tanulás eszközei:	Egyéni fejlesztő eszközök:
gipszkiöntők,	puzzle kirakók
Montessori,	memória játékok
szafari játékok,	Figurix
mikroszkóp, kézi nagyítók,	Irisz háló
időjárás jelző berendezés,	Minimat szortírozó
Földgömb, nagyítók,	Kuka tündér
Számítógépek 5db	Cd, Dvd lemezek

Könyvellátottság leltár szerint folyamatosan bővül (kb.:1500 db)		
gyermekkönyvek: 27 %	szakkönyvek: 73 %	folyóiratok:
leporellők 5 %	pszichológiai témájú	
mesekönyvek 14 %	neveléstudományi	
verseskönyvek 3 %	kézikönyvek	
Ismeretterjesztő 5 %	vezetői munkához	
videokazetták	gyermek és családvédelem	Óvodai jogfűtár
műsoros kazetták	korrekció	Közoktatás
CD-k	prevenció	
Transzparenszek	Óvónők kincsesládája	
Fejlesztő	jogi témájú	
Szoftverek	DIFER Programcsomag	
játék programok	Óvoda-iskola átmenet támogatása	

3.1. Nevelési felfogásunk rajzos megjelenítése

3.2. Programunk rendszerábrája

Nevelési felfogásunkat és gondolkodásunkat szimbolizálja a rajzos megjelenítés, melynek lényege:

Gyökér → ↓	A személyiség egészének táplálója, biztos kapaszkodója maga a CSALÁD.
Törzs → ↓	Az egészséges életmód, környezeti nevelés, szocializáció mint tartópillér függvényében optimálisan
Ágak → ↓	bontakoznak ki a TESTI-LELKI-ÉRTELMI képességek, a FEJLESZTÉS TARTALMI KERETEI.
Levelek → ↓	Előbbi képességek birtokában motiválhatók a különböző TEVÉKENYSÉGI FORMÁK, melyek komplexen illeszkednek a környezet tevékeny megismerése témaköréhez.
Lombkorona →	Az egészet átöleli a JÁTÉK és az ANYANYELVI NEVELÉS, és ha mindez együttesen jól működik, akkor jól érzik magukat a gyerekek, mint az őket megjelenítő mosolygó ARANYALMÁK, mely egyben óvodánk neve.

3.3. Jövőkép, gyermekkép, óvodakép

Az óvoda tevékenység rendszerével nyitottabbá teszi a gyermekeket a világra. Közelebb hozza hozzájuk környezetük általuk is felfogható eseményeit, változásait. Megalapozza továbbfejlődésükhöz szükséges képességeiket, elindítja őket a szocializálódás útján. Az Alapprogram a gyermeki személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy a gyermek mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A szociális funkció mellett vállalja és az adott életkorban optimálisan biztosítja a harmonikus személyiség életkor specifikus tulajdonságainak kibontakozását és megerősítését. Egy időben tudatosan alakítja a szociális és értelmi képességeket, mint az iskolai beilleszkedés és teljesítmény fontos feltételeit.

Olyan nemzedéket szeretnénk nevelni, akik az **egészséges életmód, a természetvédelem, a kulturált viselkedés** alapjaival rendelkeznek. Óvodai nevelésünkbe beépülnek a hungarikumok is: népmese, néptánc, népdal, kézműves tevékenységek, népviseletekkel való ismerkedés(Népviselet Napja)

Programunkkal biztosítani szeretnénk olyan tevékenységi rendszer kiépülését, melyben az élmények hatása dominál. Óvodánk esztétikus, biztonságos környezetében szeretetteljes, bizalmat árasztó légkörben, elsősorban a szabad játék és mozgás sajátos eszközeivel készítjük fel a gyermekeket az életre.

A gyermekek számára legfőbb modell a felnőtt, kinek tevékenysége, beszéde, viselkedése példaértékű. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet, semmiféle előítélet kibontakozásának. Az óvodában folyó nevelőmunka során a feladat mindig az óvónőé, a kisgyermeké a lehetőség.

Óvodakép:

- Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család
- Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenység rendszere és tárgyi környezete biztosítja, az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában miközben az teljesíti a funkcióit a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

- A óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődését, gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok kiegyenlítését, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását, ideértve a különleges gondozást igénylő gyermek ellátását is) .
- Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:
 - a) a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi
 - b) a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását
 - c) az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk
- Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:
 - a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
 - az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
 - a testi a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról;
 - a gyermeki közösségben végezhető sokszínű- az életkornak és fejlettségnek megfelelő- tevékenységekről különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékokra;

E tevékenységeken keresztül az életkorhoz és gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak emberi értékek közvetítésére; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi tárgyi környezetre.

- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.
- Kórház-pedagógia a köznevelési feladatokban: E tevékenység célja a tartós kórházi ápolás, egészségügyi ellátás alatt álló tanulási elmaradások csökkentése, megszüntetése, fejlesztési és oktatási tevékenység speciális módszerek alkalmazásával, a gyerekek oktatási rehabilitációja. Kiemelt figyelmet igénylő gyermeknek minősül a tartós gyógykezelés alatt álló gyermek. Tartós gyógykezelés

alatt álló gyermeknek az minősül, akinek az egészségügyi ellátása általános járóbeteg ellátásban, vagy általános fekvőbeteg ellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben a 36 nevelési napot várhatóan meghaladja és emiatt az óvodai nevelésben napi minimum 4 órában nem tud részt venni.

3.4. Helyi óvodai nevelési programunk alapelvei és a fejlesztés célja

Alapelvünk:

- Elfogadó, testi- érzelmi biztonságot nyújtó, játékos és tevékeny óvodai élet biztosításával, olyan személyiségjegyek, jártasságok, készségek kialakítása, melyekre építve értelmes -, tartalmas életvitel folytatására válhatnak alkalmassá a gyermekek.
- Elsődlegesen a természetes fejlődést tartjuk meghatározónak, de a fejlődésében akadályozott gyermekeknél a fejlesztésre helyezzük a hangsúlyt.

Alapvető célunk: a 3-7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének, érési jellemzőinek szem előtt tartásával

1. A gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatása, komplex hatások alkalmazásával és egyéni fejlesztéssel. A testi, lelki és szociális érettség kialakítása, a viselkedéskultúra, kiemelt fejlesztése.
2. **Természetszerető, környezetvédő** ember személyiségének kialakítása, környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása. Zöld Óvoda program elemeivel való ismerkedés
3. Egészséges életet élő, **mozgást szerető** emberré nevelés.
4. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásával esélyegyenlőségük biztosítása.
5. A migráns családok gyermekeinek interkulturális nevelése.

A nevelőmunkánk elvei:

- A gyermek testi-, lelki szükségleteinek figyelembevétele, kielégítése oly módon, hogy a gyermeket elfogadás, tisztelet, szeretet, bizalom és megbecsülés övezi;
- A játéktémák szabad megválasztása, gazdagítása;
- Az óvoda inkluzív szemlélettel, gyermekközpontú nevelési attitűddel, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét;
- **A kulturált viselkedés és kapcsolattartás szabályainak megismertetése, gyakoroltatása;**

- Az óvodai nevelés sajátos eszközeivel az esélyegyenlőség biztosítása, a hozott hátrányok kompenzálása;
- Olyan pedagógiai eszközök, módszerek biztosítása, melyek a gyermek személyiségéhez és érési üteméhez igazodva segíti a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását, kompetenciáinak alakítását;
- A felnőtt környezet pozitív modell szerepének hangsúlyozása; az egymás közötti pozitív érzelmi kötődések erősítése;
- Óvodai hagyományok ápolása, kialakult pedagógiai értékeinek megőrzése;
- A folyamatosság, a komplexitás, az integráció és differenciálódás szervezeti formáinak, kereteinek és tartalmának érvényesítése és továbbfejlesztése;
- **A falusi környezet nyújtotta sokszínű adottságok /a Balaton kiemelten/, élethelyzetek élményszerű megismerése, óvása;**
- Természet-és környezetvédelem, helyi adottságok beépítése a gyermekek életszemléletébe: fák védelme (csoportonként örökbe fogadunk egy fát, melyről gondoskodunk), madárvédelem, természeti környezet védelme
- Biztosítjuk a fenntarthatóságra nevelés folyamatosságát az óvodai nevelési évek során.
- **A mozgás** lehetőségének megteremtése;
- A családokkal való együtt nevelő tevékenység tartalmas alakítása úgy, hogy szem előtt kell tartani, elsősorban a család joga és kötelessége a gyermek nevelése.
- Óvodapedagógusaink a reális önismereti képességeknek ismeretében tisztában vannak személyes adottságaikkal, Megbízásaikat, feladataikat ennek jegyében vállalják és végzik el.
- A nevelő-oktató munka folyamán számos pedagógusszerepre van szükség a munka színvonalának megtartásához. Pedagógusaink tisztában vannak az egyes szerepek helyi és társadalmi szintű elvárásaival.

4. Helyi nevelési programunk feladatrendszer

4.1. Általános feladataink

A pedagógiai programunk fő törekvése a hátránycsökkentés és az előítélet mentesség megvalósításával minden gyermek számára esélyt teremteni arra, hogy funkcióteljesítés közben megteremtődjenek a következő életszakaszba való átlépés feltételei. Fontosnak tartjuk a családi nevelés elsődlegességét, nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. Különös gondot fordítunk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek foglalkoztatására. Programunkba tudatosan beépítjük a gyermekek érzelmi, erkölcsi és értékorientált nevelését.

Nevelési programunk fő törekvése, hogy az anyanyelvi, értelmi fejlesztés tanulási képességek és kompetenciák célzott fejlesztésével, megvalósításával – a szülőkkel együttműködve – minden gyermeket lehetőségeihez mérten felkészítsük a zökkenőmentes iskolakezdésre, az iskolai közösségbe történő beilleszkedésre. A programunk kidolgozása során a gyermek alapvető megnyilvánulási módjára és fő tevékenységi formájára, a játékra, az egészséges életmódra alakítására, a mozgásra alapozva szervezzük a pedagógiai feladatokat.

Pedagógiai céljaink, feladataink egymásra épülnek. A komplexitás elvét alkalmazzuk az egyes napi tevékenységek során, s a tevékenységi területek összekapcsolására is ügyelünk, a hatékony tanulás érdekében. A pedagógiai módszerek kiválasztásánál a tudatosság, változatosság a jellemző. A gyermekek kreativitását, alkotó tevékenységét a célok, feladatok helyes megítélésével, a munkamódszerek, eszközök, megfelelő környezet és légkör biztosításával valósítjuk meg.

A gyermekek személyiségfejlesztésénél építünk a gyermekek egyéni sajátosságaira, képességeire, készségeire. Érzelmi megnyilvánulásait figyelembe véve igyekszünk személyiségfejlődésükről tapasztalatokat gyűjteni, s szocializációjukat egyénileg fejleszteni. Az egyéni bánásmód alkalmazásával, differenciálással segítjük elő a gyerekek értelmi, érzelmi, szociális fejlődését, az egészséges életmód kialakítását.

Bizalomra épülő kapcsolatrendszer kialakítására törekszünk, mind a gyermekekkel, szülőkkel, külső –belső partnereinkkel, szolgáltatóinkkal. Megfelelő kommunikációs csatornákon keresztül tájékozódunk, tájékoztatunk.

Szakmai tájékozottságunkat folyamatosan fejlesztjük- különféle kommunikációs csatornákon keresztül. Innovációra törekszünk. Fontos számunkra a folyamatos megújulás, az óvodai programokkal kapcsolatos *megújulás*, a témáink frissítése, az egymás közötti tudásmegosztás. Pedagógusaink egyenrangú partnerek a szakmai kooperációban. Együttműködés, felelősségvállalás jellemzi őket. Szakmai tudásukat folyamatosan fejlesztik különböző továbbképzéseken való részvétellel, állandó önfejlesztéssel. A belső tudásmegosztás értekezletek, megbeszélések alkalmával zajlik, melyről dokumentációt is készítünk.

A szakmai munkával, aktualitásokkal kapcsolatos heti megbeszélések keretében a nevelőtestület tagjai információkat, instrukciókat kapnak az óvodai munkával kapcsolatban, melyet szintén dokumentálunk. Óvodánkban az Egészségfejlesztési program működtetésére Egészségnevelési csoportot hoztunk létre. Feladataik közé tartozik a Program kidolgozása, szükség szerinti felülvizsgálata, az egészségneveléssel kapcsolatos rendezvények lebonyolítása, dokumentálása.

4.2. Egészségfejlesztési program

4.2.1. Az egészséges életmódra nevelés

Hosszú távú céljaink:

A fejlődés korai szakaszában az egészséges életmódra történő felkészítés meghatározó, hiszen ebben az életszakaszban megszerzett ismeretek, szokások a későbbi életvitelt jelentősen befolyásolják. Az egészséges életmódra nevelés, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Valljuk, hogy az egészséges környezet és az egészséges életmód egymásra épül, egymást kiegészíti, és kölcsönhatásban van. Ezért létfontosságúnak tartjuk a környezettudatos szemlélet és magatartás megalapozását, melynek során kiemelten kezeljük a szülők szemléletformálását.

Rövid távú céljaink:

A tevékenység célja:

- mozgás szerető gyermekké nevelés,
- a gyermekek egészséges életvitelének kialakítása,
- testi és szellemi fejlődésük elősegítése,
- gondozásuk, testi szükségletük kielégítése,
- kulturált étkezési szokások megalapozása,
- egészséges, korszerű táplálkozás elfogadása, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só-és telítetlen zsír- tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése,
- ételkészítési ismeretekre nevelés-zöldségsaláta készítés, gyümölcssaláta készítés, csalamádé elrakás,aszalás során kerül sor
- higiénés szokások és szabályok kialakítása-melyhez az intézmény összes dolgozója mintaként szolgál.

Az egészségfejlesztés feladatai:

A nevelőmunka feladatai, tartalma:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermek testi képességének fejlődésének segítése, a mindennapi mozgás megvalósítása
- a gyermek egészségének védelme, edzése
- az egészséges életmód, a helyes életritmus, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

- a biztonságos és egészséges környezet kialakítása, megteremtése, balesetek megelőzésére tett intézkedések
- megfelelő szakember bevonásával - a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Egészséges óvodai környezet kialakítása:

Célunk, hogy a gyermeket mind a tárgyi, mind a személyi környezet olyan figyelemmel, gondoskodással vegye körül, hogy az fejlesztő hatással legyen az egészségnevelésben. Az óvoda, adottságaival szolgálja az óvodapedagógiai feladatok elérését.

A csoportszobák berendezése esztétikus, biztonságos, praktikus, egészségmegőrző funkciót is betöltő, derűs hangulatú legyen, a gyermekeknek jó közérzetet biztosítson.

Akvárium, élősarok (természetsarok), páramentesítő, légtisztító áll a gyerekek rendelkezésére.

A gyermekjátékok és az étkezéshez használt eszközök esztétikusak, higiénikusak, az előírásoknak megfelelőek legyenek.

A mosdóban a törölköző a fogmosó felszerelés és az illemhely válaszfallal való elhatárolása szükséges.

Az óvoda udvara alkalmas a mozgástevékenységekhez, a mozgásigény kielégítésére. Udvari játékoszközeink az EU elvárásainak megfelelően szabványosítottak, a különféle baleset megelőzési előírásoknak eleget tesznek.

Programunkban kiemelt szerepet szánunk a mozgás megszerettetésére.

Környezetünk megismerésének igényét, óvodai hagyományait tudatosan alakítjuk óvodásainkban. Ennek kapcsán évente kétszer papírhulladékgyűjtést szervezünk.

A külső környezetünk esztétikusabbá tételére, alakítására, évente a Föld-napján, virágültetést szervezünk: Egy gyermek-egy palánta néven.

Intézményünkben szelektíven gyűjtjük a hulladékot, komposztálót is használunk.

A kialakított virágoskertet és aromakertet óvodásaink szeretettel gondozzák az óvodapedagógusok által szervezeten, irányítottan.

Az egészség megőrzés:

Az erre irányuló gondozás a személyi és környezet higiénit, valamint a pszicho higiénét is magába foglalja. A gondozás feltétele az összes nevelési hatás pozitív érvényesülésének, amely hozzájárul a gyermekek személyiségfejlődéséhez. Az óvónő a gyermeket olyan gondoskodással vegye körül, hogy megnyilvánulásai figyelmet, elfogadást fejezzenek ki.

A gyermekek életritmusát úgy kell kialakítani, hogy az egészséges életmódjuknak megfelelő legyen, melyet a napirend rugalmassága és a kötetlenség is biztosít. A folyamatos

játéktevékenység mellett azonos időpontban történjen az étkezés, levegőzés (séta, udvari játék), a pihenés. A kiegyensúlyozott élettempó visszahat az életfolyamatokra. Az egészséges táplálkozás kielégítésére törekszünk. Az egészségügyi szokások megalapozása – testápolás, tisztaságigény – elengedhetetlen követelmény.

A gondozási műveletek során a bensőséges kapcsolat kialakítására törekszünk a gyermekekkel.

A mozgás kielégítését a mindennapos testnevelés, a mozgásos szabályjátékok, a séták, és a kirándulások teszik lehetővé. Ezek nem lehetnek azonban megerőltető és fárasztóak számukra, az életkori sajátosságokat szem előtt kell tartani. A gyermekek edzése érdekében feladatunk, hogy minél több időt töltsenek a szabadban, annyit mozogjanak, amennyire egyénileg szükségük van.

Egészségnevelési hetünk keretében különböző programokat szervezünk a gyerekeknek, szülőknek egyaránt az egészséges életmódra nevelés- és a betegségmegelőzés jegyében.

Az egészségnevelési projekt keretében évente egyszer sportnapot szervezünk a szülői részvétellel.

Különböző mozgásos tevékenységekre is lehetőséget biztosítunk intézményünkben, prevenció és korrekció céljából. Ilyen tevékenység a gyógytestnevelés-külső szakember által, a Szakszolgálat segítségével.

Óvodánkban Vitamintorna foglalkozások, Így tedd rá foglalkozások(néptánc elemeinek gyakorlása) is zajlanak külső szakemberek által. Ezek elemeit a csoportokban zajló foglalkozásokba, illetve rendezvények alkalmával is felhasználjuk.

Mozgásos tevékenység óvodánkban, hogy a nagycsoportosainknak megszervezzük a : Nagycsoportosok tornáját

Tehetséggondozási programunk keretében megszervezzük az: Ovis mozgásos tehetséggondozó programot a kiemelkedő képességű gyermekeink részére.

A betegségmegelőzés keretében nagycsoportosaink fogorvosi szűrővizsgálaton is részt vesznek. A gyermekbetegségek esetén orvosi igazolást kérünk, egyéb hiányzás az óvodavezető engedélyével lehetséges, előzetes bejelentés alapján. Az óvodavezető engedélyezéseit a gyermekek hiányzásáról iktatórendszerben vezetjük.

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- mindennapos testnevelés a csoportokban,
- egyéb kiegészítő testmozgás,
- lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és műveletek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése,
- egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése,

-zajvédelmi előírások betartása:0-6 év közötti gyermekeknél a hangnyomásszint nem haladhatja meg a Laeq M30 75 Db értéket,

- az egészséges életmód, a testápolás, tisztálkodás, étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só-és telítettzsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, pihenés, öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A fejlődés és fejlesztés várható eredménye óvodáskor végére

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat.
- Zsebkendőjüket önállóan használják.
- Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek. Készségszinten használják a kanalat, villát, kést, étkezés közben halkan beszélgetnek.
- Teljesen önállóan öltöznak, a ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Ruhájukat esztétikusan, összehajtva helyére teszik.
- Környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani.
- Ügyelnek saját küllemükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.

4.2.2. Érzelmi és erkölcsi, és értékorientált nevelés és a szocializáció biztosítása

Miért választottuk kiemelt feladatunknak?

Napjainkban egyre többször beszélnek az érzelmi intelligencia hangsúlyos szerepéről, miközben érzékeljük a társadalmi értékválságot. Tanúi vagyunk bevált nevelési elvek, erkölcsi normák értékvesztésének. Károsan hatnak a vizuális információk, gyakran találkozunk ilyen élményekből táplálkozó durva játékkal és viselkedéssel. Sok szülő tanácstalan ebben a helyzetben, de mindegyikben megvan a szándék; "jóra" és "jól" szeretnék nevelni gyermeküket. Úgy gondoljuk, sokat segíthetünk nekik, mert minél következetesebben törődünk a gyermekek értéktudatának állandó értékrendjének formálásával, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy az óvodában kialakított magatartásformák meghatározói lesznek a majdani felnőtt korú gondolkodásuknak, tetteiknek.

A tevékenység célja:

Barátságos, elfogadó légkörben, a pozitív viselkedésmintát követve, gyermekek értékeinek, jó tulajdonságainak kibontakoztatása, megerősítése. Olyan viselkedési formák, jó szokások kialakítása, melyek későbbiekben alapszükségletként funkcionálnak.

A pedagógus személyes példamutatásával, valamint a pozitív példa kiemelésével igyekezzék egymás elfogadására ösztönözni a gyermekeket.

Konfliktusokat hatékonyan kezeli, igyekszik megelőzni azokat, közös szokás-szabályrendszer alkalmazásával, megfelelő értékelési módszerek kiválasztásával. A gyermekeket a kompromisszumos megegyezés irányába terelgeti.

A fejlesztés feltételei, gyakorlata

A gyermekek érzelmi életének gazdagítása, közösségi magatartásuk megalapozása az óvodai élet egészét átszövő feladat. Elsődlegesen játékban, játékkal, játékon keresztül biztosítható fejlődésük és fejlesztésük.

A játékfajták közül különösen a szerep-, a szabály-, és a versenyjátékok azok, amelyek feltételezik a játszótársak egymáshoz való alkalmazkodását, a társas együttműködést, a szabályok betartását.

A családokkal való együttműködés fontos segítség a gyermekek óvodai életbe történő beilleszkedésében.

Az óvoda elfogadtatása, a társas viselkedés új rendjével való ismerkedés nagy gondosságot, odafigyelést, megértést, türelmet igényel, és a későbbiekben a gyermek- szülő- óvónő kapcsolatának meghatározója is.

Óvodánkban biztosítjuk, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvodai élettel. A csoportban dolgozó óvónők, dajkák együttes, állandó jelenléte is segíti a gyermekek beilleszkedését. A tervezett szokásoknak megfelelően a gyermekek egyéni képességeit, tempóját és szokásait figyelembe véve, érzelmi megerősítéssel, játékos gyakoroltatással végzik az óvodai élet tevékenységeit.

A gyermekek tevékenységéhez az óvónő biztosítson nagy szabadságot, a határok pontos megjelölésével röviden, egyértelműen, pozitívan fogalmazza, meg amit akar, vagy amit nem akar. Törekedjen az értelmes, okos fegyelmezettségi szint kialakítására.

A közösségi élet szabályainak elfogadását az óvónő gyermeket megértő és igényeit is figyelembe vevő viszonyulása segíti. A humor feloldó hatása is jó segédeszköz a kapcsolatok alakulásában és ápolásában.

Óvodánkban a csoportok közötti együttműködés is fontos nevelő hatású.

Az óvoda elősegíti, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz, családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Szervezünk tevékenységeket, programokat az azonos korú gyermekeknek is, mint pl. színház, mozi látogatás, séta, kirándulás, és ünnepi alkalmak.

Az ünnepi előkészületekben, az ajándékkészítésben a gyermekek legyenek aktív résztvevők. Ilyenkor kerüljük a gyermekeket megterhelő szerepeltetést.

Nevelőmunkánk egészében éreztetjük a gyermekekkel, hogy a csoport tagjai egyénenként is fontosak számunkra.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

A fejlődés és fejlesztés várható eredménye óvodáskor végén

- Szeretik óvodájukat, ragaszkodnak csoporttársaikhoz és a csoportban dolgozó felnőttekhez;
- Érdeklődnek a felnőttek és társaik iránt óvodán kívül is;
- Kapcsolatteremtés és kapcsolattartás területén tisztelettudóak /kérés, megköszönés, köszönés, válaszolás, megszólítás/;
- Képesek a helyes viselkedés szabályainak és szokásainak betartására /udvariasak, segítőkészek, együttérzőek/;
- Bízhatnak önmagukban, tudnak választani, dönteni, érdeklődőek, kezdeményezők;
- Feladataik elvégzésében kitartóak;
- Képesek együttműködni közös cél érdekében;
- Türelmesen meghallgatják egymást és a felnőtteket;
- Képesek kisebb konfliktusaikat önállóan megoldani;
- Elítélik a tiszteletlen viselkedést, a durva beszédet.

5. Az anyanyelvi,- az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül, az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsődlegesen a gyermek szabad játéka által valósul meg. Az értelmi fejlesztés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és a kommunikáció alakulásával.

Tevékenység célja:

- A gyermek életkori sajátosságából eredő kíváncsisága és tevékenységi vágyára épülő képességek fejlesztése a cselekvés és beszéd útján.
- A beszédkedv felkeltése és fenntartása
- Kognitív képességek fejlesztése (észlelés, figyelem, reprodukív emlékezet, problémamegoldó gondolkodás)

Az anyanyelvi nevelés feladata:

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó tevékenység.
- Olyan biztonságos, elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol a gyermekek bátran elmondhatják gondolataikat.
- A helyes minta, beszélő környezet, a szabályközvetítés az óvodai nevelőtevékenység egészében kiemelt jelentőségű.
- Figyelmet kell fordítani a gyermeki kérdések támogatására, a beszéd és kommunikációs kedv ösztönzésére;
- Fontos az anyanyelv megbecsülésére, szeretetére, ismeretére nevelés;
- A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncságára, meglevő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve változatos tevékenységeket kell biztosítani, amelyeken keresztül további élményeket szereznek és bővülnek ismeretei az őt körülvevő környezetről.
- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatait és az érzékelés változatos formái során szerzett ismereteit használja fel az óvónő különböző élethelyzetekben és tevékenységekben való gyakorlásra.
- Gyermekek szókincsének bővítése.

A megvalósulás feltételei, gyakorlata:

Óvodáskorban a gondolkodás és a beszéd szinkronban fejlődik.

A környezet hatásai számtalan kérdésre ösztönzik a gyermeket. Tevékenységeik során a különböző élethelyzetekben megismerik a tárgyak, jelenségek nevét, milyenségét, történések idejét, egymáshoz való viszonyulásukat. Felfedeznek hasonlóságokat, különbségeket, összefüggéseket.

Az értelmi fejlesztés szemléletes cselekvő formában, állandó beszéd kísérettel valósulhat meg hatékonyan. Szerezzenek tapasztalatokat, sokrétű érzékelés formájában. Kérdéseikre, felvetéseikre tömör, egyszerű választ kell adni. Önmaguk is hozzanak egyszerű ítéleteket, mondjanak véleményt.

Fontos tudni, hogy az egyénenkénti különbségek hatása nem okozhatja egyetlen gyermekben sem a sikertelenség, a kudarc érzését. Segíteni kell a megélt élmények, tapasztalatok feldolgozását, rögzítését.

Pedagógusaink kommunikációs tevékenységét az együttműködés jellemzi, minden partnerünkkel. A gyermekek fejlődése és fejlesztése érdekében számos kommunikációs csatornát használ PL: közvetlen kapcsolattartás (napi beszélgetések a szülőkkel, kollégákkal, faliújság), online csatornák alkalmazása, tájékoztatás (PL: facebook zárt csoport) illetve tájékozódás (szakmai ismeretek bővítése, fejlesztése) céljából.

A gyermekcsoportra illetve az egyes gyermekekre vonatkozó fejlesztési tervét a csoport illetve a gyermekek fejlődési üteméhez igyekezik igazítani

A fejlődés és a fejlesztés várható eredménye óvodáskor végére

- Megfogalmazza gondolatait, bátran kérdez;
- Az összefüggéseket felismeri, szóban kifejezi;
- Ismereteit alkalmazza, probléma felismerő- és megoldó;
- Önértékelése reális, saját tevékenységeit ellenőrzi;
- Figyelme tartós;
- Képes az információk felfogására /érzékelés, észlelés, figyelem/, megtartására /rögzítés, felidézés/, feldolgozására /gondolkodási műveletek, fantázia, képzelet/;
- Képes ismereteit, élményeit szóban kifejezni, kérdéseit pontosan megfogalmazni;
- Szívesen, és nyelvtanilag helyesen beszél;
- Emlékezete megbízható;

6. A tevékenységformák tartalma

6.1. Játék

Tevékenység célja:

- A játék során a kisgyermek elemi, pszichikus szükségletének lehetőleg hosszantartó és zavartalan kielégítése.

Feladat:

- Különböző játékfajták segítsék érzelmi életük, és értelmi képességeik gazdagítását;
- Fejlessze a gyermekek mozgását, ügyességét;
- Adjon lehetőséget önmaguk kipróbálására;
- Segítse a közösségi- és viselkedési szabályok elfogadását;
- Valódi örömforrás és feszültségcsökkentő hatású legyen;
- Fejlessze a kommunikációs- és beszédkésztséget;

- Kreativitásukat fejlessze és erősítse, élményt adó tevékenység legyen.
- A játék a pszichikumot, mozgást, az egész személyiséget fejlesztő élményt adó tevékenység legyen.

A megvalósulás folyamata, tartalma

Az óvodapedagógus biztosítson élményeket a játékhoz.

Az óvodában kiemelt a szabadjáték túlsúlyának érvényesülése. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A csoport helyiségeinek, az udvarnak szabad átrendezésével teremtsen helyet a különböző játékfajtáknak. Legyen lehetőség kuckók, zugok leválasztására, elbújásra, elvonulásra, vagy kisebb csoportokban való tevékenységekre.

A gyermek szerepjátékához önállóan szervezhesse meg a szükséges átrendezést.

Az óvoda helyiségei és az udvar reggeltől estig legyen alkalmas játékra. Az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz. Mint például gyakorló játékhoz és szimbolikus szerepjátékokhoz, a konstruáló játékokhoz, a szabály játékokhoz. A szabad játék folyamatosságának érdekében az óvónő hagyjon elegendő időt a játék befejezésére, az elmélyült játékot ne zavarja meg más tevékenység felkínálásával, és adjon lehetőséget a játék későbbi folytatására.

A nap nagy része játékkal teljen érkezéstől, távozásig. A játék ideje alatt végezhető egyéb tevékenységekhez az állandó helyeket is nagyon átgondoltan kell kialakítani. /étkezés reggel, ábrázolás, barkácsolás, mese./

A tevékenységekhez szükséges eszközök álljanak rendelkezésre a tevékenység helyén. A gyermekek a nap folyamán átválthatnak másikat, őket érdeklő tevékenységekre, helyszínekre, az eszközöket szabad fantáziájuk szerint használhatják.

A sokszínű játékhoz nagyon változatos anyag-, eszközkészletet kell biztosítani. A gyermekeknek sok többfunkciós játékeszköz, változatos anyagkészlet, kiegészítő szükséges a szerepjátékhoz, építő-, konstruáló játékhoz. Álljon a gyermekek rendelkezésére, gyermekkézre alkalmas bábkészlet; bot-, sík-, ujjas-, tenyér-, kesztyűbáb formájában is.

A játékok és az anyagok elérhető helyen legyenek elhelyezve.

A közösen elkészített játékeszközök, az alkotás örömeinek átélése fokozza a játékkedvet.

A játék tükröként adja vissza a gyermek érzelem- és gondolatvilágát, a felnőtt világból átvett benyomásokat. Időnként megjelennek a negatív viselkedésminták vetületei. Arra kell törekedni, hogy a szabadság határai addig terjedjenek, amíg a másik gyermek érdekei nem

sérülnek. Az agresszivitásnak és rongálásnak nem adhatunk teret. Más, a gyerek számára érdekes játéktéma-, helyszín-, eszköz ajánlásával próbáljuk meg figyelmét átirányítani.

Ha az önállóság, önkéntesség, kezdeményezés lehetősége a játékban biztosítva van, akkor a gyermekek a környezetükben lévő eszközöket, tárgyakat élénk fantáziával felhasználják. Ezzel tapasztalataik gazdagodnak és játékuk is színesedik, tartalmában bővül.

Az óvodapedagógus ajánlott szerepe a játékban

Az óvónő teljes jelenlétével, minden tevékenységével példa a gyermekek számára. Ez a játékban nem a játszani tanítást jelenti, de törődésével, szociális érzékenységgel mintául szolgál.

Az érzelmek motiválnak, aktivizálnak, ezért kiemelkedő az élmények szerepe. Az ebből fakadó játék öröme a valós öröm, és nem az óvónő által meghatározott, megrendezett, vagy megkívánt játéktéma szabályos végig játssza. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával a nem direkt reakcióival éri el. Az óvodában kiemelt a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

A játék során "itt vagyok, ha szükséged van rám" szándékkal legyen jelen.

Az egyéni bánásmód alkalmazása minden gyermek felé szükséges. Ennek színvonalát meghatározza az óvónő empátiás készsége. Legyen állandóan nyitott a gyermek kommunikációs jeleire, és ezekre reagáljon. Élje bele magát a gyermek lelkiállapotába, gondolkodásába, viselkedésébe, a játék során megjelenő élethelyzetekben. Érdeklődéssel, elismeréssel kísérje a gyermekek ötleteit, kezdeményezéseit, kapcsolatait. Segítse a gyerekek egymáshoz való kötődését. Engedje a gyermekek egyéni konfliktusait megoldani, próbálkozhassanak a társakkal szembeni érveléssel, önmaguk megvédésével, egymás közti megegyezéssel. Lehetőleg csak "vészhelyzetben" avatkozzon be, de próbálja megérteni a konfliktust okozó gyermekek szándékát, belső indítékait is. Szorongó, vagy agresszív gyermeknek nyújtson biztonságot, védelmet, mert magatartásának indítéka negatív élmény is lehet. Szerepek szétosztásánál segítse a félénkebb, háttérbe húzódtott gyermekeket is, ne engedje őket kedvezőtlen helyzetbe jutni. Ha a játékot mindenképpen szükséges befejezni, tapintatosan, időt adva szervezze és segítse azt. Különösen a legkisebbek esetében érvényesüljön az egyéni bánásmód, a testközelség, az érintési igény kielégítésében, mivel erősen igénylik az együttműködést jelző érintést, simogatást.

A fejlődés és fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végére

- Alkalmazkodik a játék szabályaihoz;
- Játékhelyzetben újra alkotja a felnőttek tevékenységét;
- Társaival a játék során cselekvéseit összehangolja;
- Képes megérteni és elfogadni játszótársai elgondolásait;
- Le tud mondani egy-egy kedves játékszerről;
- Képes szerepvállalásra és a szerepek elosztására;
- Képes szerepjátékok megszervezésére, az ahhoz szükséges játékszerek kiválasztására;
- A játéktémát napokon keresztül folytatja társaival;

6.2. Munka- munka jellegű tevékenységek

Tevékenység célja:

Az óvodai élet szerves része, a munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, kompetenciák alakítása, melynek során alakuljon ki

- önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk és kitartásuk,
- feladattudatuk és felelősségérzetük,
- munkaszervezési képességük, sajátítsák el az eszközök célszerű használatát.

Feladat:

- A munka és munkajellegű tevékenységek során fejlődjön kitartásuk, felelősségtudatuk, türelmük, céltudatosságuk
- Szerezzenek tapasztalatokat, ismereteket
- Ismerjék el, becsüljék meg a saját és mások munkáját
- Fejlődjön alkalmazkodó képességük
- Alakuljon a gyermekekben az esztétikus környezet iránti igény
- A munkafajták fokozatos bevezetésével válják rendszeressé, folyamatossá tevékenységük

A megvalósulás folyamata és tartalma

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tanulással egybeeső munka, munkajellegű játékos tevékenység.

A folyamatos napirend kedvez az önállóság fejlődésének.

Megnövekszik az önkiszolgálás, a saját magukkal kapcsolatos tevékenység – testápolás, étkezés, öltözködés, környezetük rendben tartása – és az egyéni megbízások szerepe.

A felnőttek mintaadó szerepe fontos az eszközök használatának elsajátításában, a munkafázisok sorrendjének megismerésében.

Az óvodapedagógus a gyermekkel együttműködve folyamatosan értékeli a gyermeki munkát, és törekedjen arra, hogy ez mindig konkrét, reális, saját magához mérten fejlesztő értékelés legyen.

A naposi munka bevezetésére akkor kerül sor, ha a gyermekek az önkiszolgálást készségszinten végzik.

Óvodánkban a mindennapi (játékelrakás, teremrendezés, növény, környezet, állatgondozás vagy egyéb munka) és alkalmi (évszakokkal, ünnepekkel kapcsolatos) munkajellegű tevékenységbe a gyermekek aktívan, önként, örömmel és szívesen kapcsolódnak be.

A fejlődés és fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végén

- A testápolással, öltözködéssel kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint elvégzik,
- Önkiszolgálásra fordított idő fejlődésük növekedésével arányosan csökken;
- Szívesen vállal egyéni megbízatásokat;
- A barkácsoláshoz használt eszközöket, anyagokat gondosan rakja el;
- Naposi feladataikat önállóan, pontosan és esztétikusan végzik;
- Aktívan vesz részt a teremrendezésben, ágazásban;
- Szívesen végeznek munkajellegű tevékenységet, mint növénygondozás, falevélsöprés, virágültetés, stb.
- Gondoskodnak a halak etetéséről, figyelemmel kísérik az akvárium tisztaságát;
- Önállóan, örömmel, igényesen végzi feladatát, kisebb megbízatásokat;
- Szívesen segítenek egymásnak, felnőtteknek és kisebb társaiknak;
- Ügyel saját személye és környezete rendjére.

6.3. Tanulás

Tevékenység célja:

- Az óvodás gyermek kompetenciáinak alakítása, attitűdök erősítése és a készségek, képességek fejlesztése.
- A tanulás folyamán fejlődjön: megismerő képességük, gondolkodásuk, beszédészlelés, beszédértés, kifejezőképességük és problémamegoldó gondolkodásuk.

Feladat:

- A tanulás a gyermek cselekvő aktivitására, közvetlen tapasztalataira, ismereteire épüljön
- A gyermekek tevékenységi, megismerési vágyainak kielégítése
- A tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogassa

- A tanulás játékosan, a játék keretében, illetve a játékos tanulás – tanítás folyamán valósuljon meg
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épüljön az ismeretszerzés
- A kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek felismerése és fejlesztése
- A tanulás folyamán váljon alkalmassá az iskolai élet megkezdésére
- A hátrányok leküzdése, a fejlődésben elmaradt szint emelése, nehézségek kiküszöbölése egyéni fejlesztéssel valósuljon meg.
- a gyermekek motiváltságára épüljenek a tevékenységek
- az ismeretszerzés ideje alatt a pedagógus figyeljen a gyermekek fizikai és érzelmi állapotára is
- Nyugodt, bizalomteli légkört alakítson ki, melyben a segítő, támogató attitűd dominál.
- Lehetőséget biztosít az egyéni tapasztalatszerzésre, megfelelő feltételek biztosításával,
- Az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettségelérésére irányuló , az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott, célzott foglalkozásokat biztosít.

A megvalósulás folyamata, tartalma

A szabadon választott játék óriási információhalmazt tartalmaz a gyermekek számára. A játék során szerzett tapasztalatok, felfedezések lehetőséget biztosítanak a kreativitás erősítésére, jó lehetőséget ad az utánzásos, minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás (szokások) alakítására, valamint a spontán játékos tapasztalatszerzésre. Az oldott, derűs légkörben a gyermekek egymás kérdéseiből és az óvónő válaszaiból is tanulnak.

Az óvodapedagógus által irányított, célzott megfigyelések, felfedezések, tapasztalatszerzések a kirándulások, séták alkalmával valósulnak meg. Ezek segítik a gyermekeket a körülvevő környezet jelenségeinek megértésében, a környezettudatos magatartás kialakításában.

Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőben zajlanak úgy, hogy nincs közben kötelező játékelrakás, ne zavarja a szabad játékot. A kezdeményezett tevékenység számtalan gyakorlati problémamegoldásra ad lehetőséget. A tevékenység befejezése után a gyermekek visszatérhetnek eredeti játékukhoz vagy újat kezdenek. Munkaformaként alakíthatóak: egyéni-, mikro-, makrocsoportok. Egy napon borul fel ez az alapelv, amikor az óvodapedagógus szervezett mozgástevékenységet tart. A szervezett tanulás megvalósulhat kötött és kötetlen keretek között. Kötött foglalkozási forma az iskolába készülő korosztály számára szervezhető. Az iskolakötelesektől elvárjuk az aktív részvételt, szándékos figyelmük tartson legalább 10 percig. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során

személyre szabott pozitív értékeléssel segítse a gyermek harmonikus személyiségének kibontakozását.

A fejlődés és fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végére

- Az egyszerű feladatokat megérti;
- Kivárja, amíg rákerül a sor;
- Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt;
- Feladatai végrehajtásában kitartó;
- Szándékos figyelemre képes;
- Él benne az iskola és a tanulás utáni vágy;
- Tevékenységének eredményét reálisan értékeli;
- Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére;
- Munkatempója, feladattartása életkorának megfelelő;
- Tudnak alkalmazkodni a tanulásszervezési formáihoz, betartják a kialakított szabályokat.

6.4. Mozgás

Tevékenység célja:

- A gyermeki személyiség és az egyénre jellemző természetes mozgások fejlesztése játékos formában.
- A gyermek testi képességeinek - erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés - fejlesztése, a mozgáskoordináció alakítása, mozgáskultúra fejlesztése.
- A gyermeki személyiség akarati tulajdonságainak fejlesztése.

Feladat:

- A gyermekek természetes mozgásszükségletének kielégítése a megfelelő szervezeti formák megteremtésével.
- A mozgás célzott fejlesztése az egyéni képességeket és szükségleteket figyelembe véve, és a mozgásműveltség fokozása.
- A játék, a játékoság elsődlegességének tiszteletben tartása a foglalkozásokon
- A napi tevékenységek részeként a mindennapos frissítő mozgás tervezése során elsődlegesség biztosítása a mozgásos játékoknak

A megvalósulás folyamata és tartalma

A rendszeres mozgás kedvezően befolyásolja a szervezet növekedését, elsődleges szerepet játszik az egészség megóvásában, és hatására fontos személyiségjegyek alakulnak, erősödnek

meg. Fontos, hogy a gyerekek naponta a lehető legtöbb időt szabadban, mozgással tölthessenek.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Mindezek nagymértékben hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez.

A gyermekek fejlesztésénél figyelembe kell venni egyéni adottságaikat és képességeiket, mindennek a fokozatosság elvével kell együtt járnia. A testnevelés foglalkozásokon a részvétel kötelező, de nem kényszeríthető.

Soha nem erőltetjük a gyermekeket az együtt mozgásra, vagy a foglalkozásokon a tornaruha felvételére, de bátorítjuk, buzdítjuk őket, hogy ezt megtegyék.

A foglalkozásokon elsősorban a testnevelési játékok, a játékos utánzó mozgások dominálnak.

A gyermekeknek a befogadástól kezdődően az óvónő lehetőséget teremt az együtt mozgásra /mindennapos testnevelés/. Feladata a szervezet felfrissítése, megmozgatása /hetente egyszer preventív céllal, lehetőleg mezítláb/.

A testnevelés döntő feladata a gyermeki szervezet sokoldalú arányos fejlesztése, a mozgásigény sok játékkal és egyéb természetes mozgással történő kielégítése.

A gyermek természetes mozgásigényére figyelemmel, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket, az óvodai élet egyéb tevékenységeibe komplexen beépített testmozgást kiegészítik az irányított mozgástevékenységek, amelyek együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére (pl. pozitív énkép, önkontroll, érzelmszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás).

Olyan tervszerű, rendszeres ráhatásra kell törekednünk, hogy a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakozását, a mozgásműveltség fejlesztését szolgálja.

Fontosak a testnevelési játékok, így ügyesednek, önbizalmuk nő és megalapozott bátorságra tesznek szert. Ezek a játékok hozzászoktatják őket a szabályok betartásához, az önuralomhoz, a kudarc elviseléséhez is.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják, a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos

szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán játék, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Az óvónő alkalmazkodjék a gyerekekhez. Adjon lehetőséget, hogy az adott gyakorlatot ki-ki a saját képességei szintjén hajtsa végre. Értékelje a gyerekek teljesítményét, mutasson gyakorlati példát a pontos végrehajtásra. A verbális fejlesztés, azaz a beszéd észlelése és értése kitüntetett szerepet kap a mozgásfejlesztés folyamatában.

A fejlődés és fejlesztés várható eredménye óvodáskor végére

- Mozgásai célirányosak,
- Képes a természetes mozgások elvégzésére,
- Időben és nehézségi fokban terhelhető a differenciált bánásmód elvével,
- Mozgása folyamatos, gördülékeny,
- Tud a térben tájékozódni, ismeri az irányokat,
- Tud rövidebb távon egyenletes iramban futni,
- Képes változó tempójú, ritmusú, irányú mozgásra,
- Tud ütemtartással járni,
- Eredményes az egyensúlyozási feladatokban,
- Tud néhány mozgásos játékot (futó, fogójáték) irányítás nélkül játszani,
- Versenyjátékokban betartja a szabályokat,
- Szeret mozogni, kitartó a mozgásos játékokban,
- Ismeri és ügyesen használja a különféle eszközöket

6.5. A külső világ tevékeny megismerése

Célunk:

- Olyan pedagógiai folyamat kialakítása, amely elősegíti és megalapozza a gyermekek környezettudatos magatartását, életvitelét, életmódját.
- Alakítani érzelmi viszonyulásukat, értékrendjüket, s képessé tenni a gyermeket az együttműködésre, toleranciára, empátiára, a másság elfogadására.
- Érzelmi, cselekvési, környezettudatos magatartási minták megalapozása.

- Tapasztalataik segítsék a környezetben való eligazodást, az értékek védelmét, a szülőföld és az ott élő emberek megismerését, szeretetét, tiszteletét.

Feladataink:

- Biztosítsunk változatos tevékenységeket, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhettek a természeti és társadalmi környezetükről.
- A természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív viszony alakítása.
- A gyermekek közvetlen környezetében lévő világ megismertetése, megszerettetése.
- Az élő és élettelen környezeti tényezők leglényegesebb összefüggéseinek megvilágítása a helyi sajátosságok bemutatásával.
- Olyan, az életkoruknak megfelelő szokásrendszerek, viselkedésformák alakítása, olyan képességek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek a természetes és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer, a környezettudatos életvitel megalapozásához.
- A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a hagyományok, néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
- A spontán és szervezett tapasztalatszerzés során ismerjék meg a gyermekek a közvetlen és a távolabbi természeti, emberi, tárgyi környezet formai-, mennyiségi- és téri viszonyait.
- Használjuk ki a különböző élethelyzetek kínálta lehetőségeket a matematikai fogalmak megismertetésére, a fokozatosság elvének figyelembevételével.
- Ismerkedünk a vadon élő állatokkal, növényekkel, meg tanuljuk tisztelni és védeni élőhelyüket.
- Nem szennyezzük az élővizeket.
- Becsüljük a tiszta, jó levegőt.
- Őrizzük a természet, illetve a környezetünk tisztaságát.
- Növényeket ültetünk és gondozunk.
- Arra törekszünk, hogy tevékenységeinkkel ne zavarjuk a természetet.
- Az állatokkal kíméletesen bánunk.
- Törekszünk arra, hogy minél több állat- és növényfajjal megismerkedhessünk, és ne okozunk kárt a védett, ritka fajokban.
- A lehetőségeket kihasználva szelektáljuk a hulladékot (papír, műanyag).
- A hulladék újrahasznosítására törekszünk (játékkészítés stb.)

- Megismertetjük a gyermekekkel a Zöld Óvoda fogalmát.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően:

- alakul a gyermekekben a természethez és a környezethez való pozitív viszony.
- tudatosul bennük, hogy a természetben nincs elhanyagolható, „felesleges” elem.
- úgy gondolkodnak, hogy a „természet részei vagyunk, nem a tulajdonosai”
- ismernek néhány a környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmat és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységet: pl. hulladékszelektálás, újrahasznosítás.
- tudják, hogy az egészséges, tiszta környezetben az élet minősége javul, míg a szennyezett környezet rontja azt. Meglátják az ok-okozati összefüggést az egészség és a környezet minősége között.
- megtanulják a helyes életvitel alapjait, kialakulnak az egészséges életmóddal kapcsolatos szokások alapjai.
- képesek a jelenségek egyes részeinek észrevételére, vagy globális szemléletére.
- felismerik, kutatják, értelmezik az ok- okozati összefüggéseket.
- emlékeznek jelenségekre, történetekre, élőlényekre, tárgyakra.
- képesek elemi következtetések levonására, egyszerű ítéletek alkotására.
- megkülönböztetik a mennyiségi-, formai-, nagyságbeli viszonyokat, azonosságokat, különbözőségeket.
- felhasználják a természet tárgyait, élőlényeit a közvetlen tájékozódásban.
- keresik a környezetükben a matematikai vonatkozású ismeretszerzési lehetőségeket.
- játékukban megjelennek a matematikai ismeretek, szívesen vesznek részt matematikai játékokban.
- tevékenységeik során alkalmazzák a gondolkodási műveleteket: analízis, szintézis, stb.
- figyelnek a környezet új jelenségeire, változásaira, érdeklődnek a változás iránt.
- elítélik a környezet és az élőlények okatlan pusztítását.
- ismerik a Zöld Óvoda fogalmát.

6.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A tevékenység célja:

- A vizuális tevékenységek által a gyermek élmény és fantáziavilágának, belső képi világának gazdagítása.
- Az igény alakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.

Feladat:

- A gyermekek megismertetése az eszközök használatával;
- Az alkotás fázisában minden gyermek sikerélményhez, örömhöz juttatása, egyéni képességek fejlesztése;
- Élmények biztosítása az alkotáshoz;
- Változatos anyagok, technikák megismertetése.

A megvalósulás folyamata, tartalma

Ez a nevelési terület magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, a kézimunka különböző fajtáit, a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedést. Ez is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.

Kialakulnak az eszközök használatának, karbantartásának szokásai, és ez által a munkaszervező képességük is fejlődik.

A gyermekek számára megszokott és mindig elérhető helyen helyezzük el az anyagokat és eszközöket, amelyeket fantáziájának megfelelően használhatnak. Az ábrázoló tevékenységre az egész nap folyamán teret biztosítunk a gyermekek számára. A gyerekek a használt papírokat külön tárolóba teszik, hogy újra felhasználhatóak legyenek a különböző tevékenységek során.

A nagyobbaknak témajavaslatot teszünk, melynek megvalósításához az eszközöket maguk választhatják meg.

Séták, kirándulások során felhívjuk figyelmüket a táj szépségeire, változásaira, színeire, formáira. Ehhez kitűnő pedagógiai alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépségei, a gyermekek által megérthető világ tárgyai, élőlényei és eseményei. Az érzelmileg közel álló ünnepek, mesék-, versek nagymértékben megmozgatják fantáziájukat.

Műalkotásokat séták, kirándulások során és kiadványokban nézegethetnek, alakítva így ízlésvilágukat, a szépre való fogékonyságot.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek bátorítására-

Technikák és anyagok

- Agyag, gyurma (formálhatósága, nyomkodása, lapítása, sodrása, mélyítése, nyújtása, gömbölyítése, simítása, karcolása stb.);
- Festés (előre kikevert színekkel felület, csepegtetés, nyomdázás, batikolás, színkeverési lehetőségek: összefolytatás, keverés külön lapon, pamacsokkal, egymásra festéssel stb.);

- Nyomatok (festékkel-tintával: papírdúc, fa, levél, parafa, textil, krumpli, kéz, ujj segítségével képek készítése stb.);
- Színes ceruza (különböző hegy vastagságú és puhaságú ceruzák nyomatainak létrehozása);
- Zsírkréta (technikai variációk, zsírosságuktól függően a kép színerősségének változatos kialakítását végezheti);
- Vágás (papír, textil, fonal, préselt falevél stb.);
- Tépés, gyürködés (krepp-papír, különböző vastagságú papírlapok, alufólia stb.);
- Ragasztás (stift, kenőfejes-folyékony, folyékony tubusos, tálba nyomott pálcikával felvihető stb.);
- Gipszöntés (negatív forma létrehozása gyurmán, szilárdulási folyamat, festhetőség megtapasztalása);
- Hajtogatás (egyszerűbb figurák elkészítésének megtanítása, bonyolultabb formák együttes létrehozása);
- Viaszkarc (technika kombinációs lehetőség);
- Bábkészítés és eszközök készítése a játékhoz;
- Kollázs montázs (papír, fonal, textil, bőr, falevelek, ágak, kagyló, termés, homok, kavicsok, stb.);
- Barkácsolás (ár, kés, csavarhúzó, szeg, kalapács használatának elsajátítása, stb.);
- Gyöngyfüzés;
- Varrás (papír, textil, bőr);
- Krétával rajzolás az aszfalton, táblán;
- Hó (építés, szobrászat, bottal rajzolás);
- Építés, konstruálás a csoportban lévő anyagokból, építőelemekből;
- Só-liszt gyurma (formálhatósága, állagának megváltoztatása, szilárdulási folyamat, színezhetőség és festhetőség megtapasztalása);
- Szövés, fonás.

A fejlődés és fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végén

- örömmel, saját kezdeményezésre ábrázol;
- képalkotásában kifejezi gondolatait, élményeit;
- elképzelés után meseszereplőket stb. hangulatot is kifejezve, jellegzetes színekkel, formákkal, mozgással ábrázol;
- tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani;

- önállóan és csoportosan is készíthet ajándékot, kelléket, játékot;
- téralakításában, építésben másokkal együttműködik;
- ábrázolása, változatos színhasználatot és tagoltságot mutat;
- emlékezet utáni témákban a részleteket is ábrázolja;
- díszítő tervező feladatot változatos színekkel, rajzolással, festéssel; papírmunkával, agyagba karcolással stb. megold;
- tud különféle technikával képet alkotni, a technikát önállóan a rendelkezésre álló anyagokból megválasztani.

6.7. Mese, vers

Tevékenység célja:

- Irodalmi élménynyújtás, a nyelv szépségének megismertetése, irodalmi érdeklődésük felkeltése, mellyel az önkifejezést alapozzuk meg;
- A kisgyermek értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének segítése.

Feladat:

- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkatot, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese-képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel-feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- Az irodalmi anyag alkalmazkodik a gyermek fejlettségéhez, érdeklődéséhez
- A mese a gyermek értelmi-érzelmi és erkölcsi, fejlődésének a segítője legyen
- A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.
- A mese -képi és konkrét formában- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
- A mese kiválóan alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására.
- A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és /vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

- A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.
- Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan, a népi-népmesék, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-,klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.
- -Intézményünkben olyan népmese foglalkozások is vannak melyek a Pompás Napok szemléletével zajlanak,

A megvalósulás folyamata és tartalma

A mese-vers alkalmat ad arra, hogy olyan beszédkapcsolat jöhessen létre, amelyből hiányzik a közvetlen, oktató szándék. Sokkal inkább képzeletet és érzelmeket megmozdító, az együttlét fenntartására és valóságos mozgásos játékokra serkentő.

Forrásanyagaink döntő része a magyar népmesék, a magyar gyermekköltészet kötetei. Gyakorta elővesszük a népköltészet, népi mondókák, rigmusok sajátosan magyar gondolatokat és észjárást sugalló alkotásait. Mondunk verses meséket, rövid igaz történeteket, külföldi szerzők meséit is.

A rendszeres mesehallgatás lételeme a gyermeknek. A gyermek beleélő képessége, az ismétlés utáni vágya megkívánja, hogy lehetőséget adjunk gyakori ismétlődésre és a mesében való cselekvő részvételre is. Az óvónők segítik az érzelmek sokszínű átélését a mese újraélésével, bábokkal, dramatizálással, szituációs játékkal, vizuális tevékenységgel, barkácsolással, kommunikációval, improvizálással..... stb. A csoportokban van egy meseváró hangulatot sugalló hagyomány. Minden óvónőnek van vers – mondóka - mesegyűjteménye, melyet bármikor kívülről mond és az adódó élmény-hangulat alkalmával elővesz, a megtanítás szándéka nélkül.

Az óvodába kerülő kicsiknek feltétel, de a nagyobbak is igénylik az ölbe ülő, együttes mozgással kísérhető mondókákat, dúdolókat, verseket. Ezek érzelmi élménye rendszeresen jelen van a csoportban, különösen a befogadási időben.

A mese-, versanyag tartalmaz mondókákat, állatmeséket, felelgetőket, láncmeséket, családi témát, egyszerű és több szálon futó meséket is, ami a nagyokat cselekvő továbblépésre ösztönzi. A népmese és versanyag kiválasztásakor bekerülnek a kortársírók, költők művei is. Nyelvgyakorlásra szolgálnak a nyelvtörők, évszakhoz, élményekhez, ünnepekhez kapcsolódnak a mesék, versek, óvónői rögtönzések.

A fejlődés és fejlesztés várható eredményei óvodáskor végén

- szívesen mesél, báboz, dramatizál;
- gondosan bánik a könyvekkel;
- néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni;
- folyamatosan összefüggő mondatokkal fejezi ki magát;
- udvariassági kifejezéseket használ;
- beszéde tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek;
- várja, igényli a mesehallgatást;
- tud történeteket kitalálni, azt elmondani, megjeleníteni;
- olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatainak érthető kifejezését, minden magán és mássalhangzót tisztán ejt.

6.8. Ének- zene, énekes játékok, tánc

Tevékenység célja:

- Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek, a közös játék örömeinek megéreztetése által a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése;
- Zenei ízlésének és esztétikai fogékonyságának formálása a népdal, népzene, népszokások megismertetésével.

Feladat:

- A gyermekek énekkedvének felkeltése;
- A zenei anyag igényes, életkor szerinti kiválasztása;
- A magyar népdalok, népi gyermekdalok, ölbeli játékok és énekes játékok megismertetése;
- Az örömet nyújtó zenélés, éneklés, játék megszerettetése
- Különböző zenei képességek fejlesztése a fokozatosság elvének biztosításával és az egyéni képességfejlesztés kiemelésével;
- Hatékony szervezeti formák biztosítása;
- A zene által biztosított értékek megőrzése, megszerettetése, figyelembe véve a nemzetiségi, etnikai, kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.

A megvalósulás folyamata, tartalma

Az egyes korcsoportok anyagában a központi helyet az énekes-, mondókás népi játéktanyag, és az igényes műzene foglalja el.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

A mondókákat zenei értékük miatt nagyon fontosnak tartjuk. A gyermekek biztonságérzetét ölbeli játékkal próbáljuk fokozni.

A gyermekdalok sajátossága a mozgásanyag és a hangsúlyosság. A kicsiknél az éneklést mindig játékos mozdulatokkal kísérjük.

Az énekes játékokban különféle térformák jelennek meg, ezáltal a gyerekek mozgása jól fejleszthető

A népdalokat mindig hitelesen adjuk elő. A népdalok éneklése, hallgatása- néptáncok, népi játékok megismerése a hagyományok tovább élését segítik elő.

A gyerekek érdeklődését felkelti a szép énekhang, hangszerhang, a szöveg hangzóinak ritmikus összecsengése. A dúdolás, hangszeres zene bármikor megszólalhat a csoportokban. Az elalvás előtti altatódal a gyermekek egyik legnagyobb élménye.

Fontos az igényes műzene megismertetése és megszerettetése, ezért a zenei anyagban rokon- és más népek dalai, valamint a magyar műzene (Kodály Zoltán művei) és a klasszikus műzene is megjelenik.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.

Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A zenei készségek fejlesztése folyamatos, mindig tevékenységbe, hangulatba illeszkedik. A zenei készségek, a ritmus és a hallás fejlesztése egymásra épülő, fokozatosan nehezedő feladatok megvalósulásával érvényesül.

Az énekes játékokat ősztől tavaszig a szabadban is kezdeményezhetjük. Az óvónő napközben többször is mondjon mondókát, naponta halljanak a gyerekek népdalt, helyezethez, hangulathoz kapcsolva, közvetlen motiválás nélkül élményként.

Színesítse életüket az óvónők együttes éneke, zenélése, különösen ünnepek alkalmával.

A felnőtt minta utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyerekek mindennapi tevékenységének.

A fejlődés és fejlesztés várható eredménye az óvodáskor végén

- Élvezettel hallgatják a zenét;
- Tud ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni;
- Tud néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül is énekelni;
- Tud dallam, vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni;
- Tud társaival térformákat alakítani;
- A különböző mozgásokat és táncmozdulatokat társaival együtt, egyöntetűen, esztétikusan végzi;
- Tud élvezettel, irányítás nélkül játszani néhány dalos játékot;
- Felismeri a zenei fogalom párokat - megkülönbözteti és alkalmazza;
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, tudja mindkettőt mozgással, járással, tapssal a dalból kiemelni;
- megbeszélés, vagy egyéni ötletek alapján az éneklést ütőhangszerekkel tudja kíséni.

7. Az óvodai élet szervezésének elvei

7.1. Szervezési és működési rend

Óvodánkban a nevelés a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történik. A csoportok szervezésénél 2007. szeptember 1.-től vegyes csoportok szervezésére tértünk át mind az öt csoportban. 2014. szeptember 1-jétől egy csoport leépítésre került, így négy csoporttal működünk. 2022. szeptember 1-jétől a külső-belső körülmények hatására átszervezésre kerültek az óvoda csoportjai, homogén csoportokat alakítottunk ki.

Az óvodai felvételtől és a gyermekek csoportba sorolásáról az óvodavezető dönt a közoktatási törvényben meghatározott létszámhatárok figyelembevételével.

A csoport létszámok függnek a terem nagyságától.

Az óvodában teljes napi nyitva tartás alatt gyermekcsoportonként 2 óvodapedagógus látja el a nevelőmunkát, és csoportonként 1 dajka segíti munkájukat.

A csoportoknak nevet adtunk, szimbólumokkal jelöljük: Katica, Napocska, Szívecske, Csiga

7.2. Tervezés

Az ismeretnyújtás és képességfejlesztés tervezése

Az ismeretnyújtás tervezését két folyamatban végezzük, a linearitás és komplexitás elve szerint éves és heti. (3.5. sz. melléklet)

Az éves ütemterv (keret jellegű) alkalmazkodik az évszakokhoz, az ünnepekhez, hagyományokhoz, jeles napokhoz, helyi történésekhez. A környezet tevékeny megismerése keretében feldolgozott témák nyújtják az alaphangulatot, melyhez kapcsolódnak az egyéb tevékenységformák és a játék.

Az otthoni szokásrendszernek, a gyermekek előzetes ismereteinek a családi háttérnek a szerepe döntő az óvodás gyermekek viselkedésében a zöld óvodai munka szempontjából is. A bölcsődéből, a már létező zöld bölcsődéből is sok tekintetben stabil szokásrendszerrel érkeznek a gyermekek. Az óvodában továbbfejlesztett szokásrendszer azonban csak akkor válik a gyermeki személyiség részévé, ha következetes megvalósítása, gyakorlása otthon is megtörténik.

Az éves tervben olyan témákat kell megjelölni, melyek a gyermekek érdeklődésére, tudásvágyára épülnek. Elsődleges a természetközelség, a környezet nyújtotta természeti-, társadalmi háttér.

Feldolgozásánál a közvetlen élethelyzetekben történő, tapasztalásra épülő, cselekvő-, érzékelő ismeretszerzésre, a társadalmi környezetben fellelhető viselkedésminták, illemszabályok megismerésére, gyakorlására törekszünk.

Az éves terv keretjellegű, a javasolt témakörök mellett tartalmazza a képességfejlesztés lehetséges feladatait is.

Az éves kerettervet tanácsos havonta áttekinteni, és ekkor a ciklushoz igazítani az ismeretanyagot. Ennek az anyagnak a feldolgozása a **heti tervekben** realizálódik.

A pedagógus a gyerekek képességeihez, tudásához igazítja az ismeretanyagot, feladatokat, a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve. A tevékenységhez változatos eszközöket alkalmaz. A gyermekek számára folyamatos visszajelzést ad, kontrollál. Az ellenőrzés-értékelés módszereit tudatosan használja, értékelésében a pozitív megerősítésre törekszik. A nevelési tervekben tudatosan tervezettek a gyermekek környezettudatos magatartását alapozó, alakító zöld tartalmak.

Negyedévenként határozzuk meg a szervezési feladatokat, amelyek a nevelőmunka céltudatos végzéséhez segítenek hozzá.

Minden egyes gyermek fejlesztését az egyéni fejlesztési naplóban jelezzük.

A pedagógus tervezési feladatainál útmutatóként szolgál az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, valamint iránymutató a Pedagógiai Programunk.

A pedagógiai céloknak, feladatoknak összhangban kell lenniük ezekkel a dokumentumokkal. A tervek elkészítésénél figyelembe kell venni a gyermekek életkori sajátosságait, az eltérő fejlődési ütemű gyermekeket, az előzetesen szerzett tapasztalatokat, élményeket, a környezet adta lehetőségeket.

A tevékenységek megvalósulása során hatékonyan igyekszik alkalmazni az IKT eszközöket. Igyekszik a gyermekek aktivitását, érdeklődését fenntartani. Ehhez tudatosan alkalmazza a különböző munkaformákat, módszereket. Az ismeretszerzés folyamatát betartja (megismerés, tapasztalatszerzés, rögzítés, gyakorlati alkalmazás, értékelés).

7.3 Napirend

Meggyőződésünk, hogy a folyamatos életszervezéssel, a napirendi szakaszok integrációjával válhat valóban elsődlegessé és központi jelentőségűvé a játék. Az óvónők közvetlenül nem irányítják direkt módon a csoportot, hanem alkalmazkodnak az egyes gyermek önállóságához, képességeihez, tulajdonságaihoz és ebből kiindulva fejlesztik őket, figyelmet fordítva a kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekekre. A gyermekek saját szintjüknek és tempójuknak megfelelően tevékenykednek, szabadon választanak az általuk jól ismert lehetőségek között, és különböző szinten gyakorolják a szabályokat.

Napjaik megszervezésénél arra kell törekedni, hogy természetes életritmusukhoz alkalmazkodjunk és a legtöbb egybefüggő időt biztosítsuk az elmélyült, szabad játékhoz. A napirendet a biztonságot nyújtó stabilitás és a változásokra is lehetőséget adó rugalmasság jellemzi. A játék mellett minden tevékenységet úgy kell megszervezni, hogy a játék menetét lehetőleg ne zavarja meg. A különböző tevékenységeket egységes egészként éljük át és a tevékenységek közötti átvezetés az újabb élmény színezetével keltsen érdeklődést. Ne legyen az óvodai életben sürgetés, csak buzdítás, és alkalmazzuk a kivárás módszerét is. Legyenek a csoportokban a gyermekek életét megkönnyítő jelek, jelzések és egyértelmű, határozott szabályok, amelyek segítenek az ebben az életkorban megalapozható magatartásformák és szokások kialakításában. A nap folyamán két nagyobb időkeretben dolgozunk, az étkezések is folyamatosak.

A gyermekek reggel és délután az étkezésnél kiszolgálják önmagukat, délben a naposok segítenek.

A helyi nevelési program megvalósítását segítő alapszolgáltatásaink:

- A gyermekek logopédiai ellátása
- Részképességek lemaradásának korrekciója fejlesztő óvodapedagógusi segítséggel
- A gyermekek gyógytestnevelési ellátása

Az egyéni fejlesztés (BTM és SNI-s gyermekek) csoportból kiemelve történik fejlesztési időkeret meghatározása szerint. A logopédiai foglalkoztatás az arra rászorulóknak heti 2 alkalommal, egyénileg vagy mikro csoportban történik. Az egyéb részképesség zavarral küszködő gyermekek rehabilitációja hetente 1 alkalommal, egyénileg, illetve mikro csoportos foglalkozás keretében. Gyógytestnevelő hetente fejlesztő foglalkozásokat tart az orvosi igazolással, javaslattal rendelkező gyermekeknek.

7.4. Heti terv, heti rend

A heti terv biztosítja a folyamatosságot, rendszerességet, fokozatosságot, tudatosságot megvalósítását.

Heti tervezés szempontjai:

- A gyerekeknek naponta szükségük van a szervezett játékos mozgásra, a mindennapos testnevelésre.
- Heti egy alkalommal minden csoportban kötelező testnevelés foglalkozást tartunk.
- A heti ciklusokban, komplex módon jelenjenek meg a tevékenységformák.
- A heti témát az adott évszak nyújtotta élményanyag, a hagyományok, ünnepek, a gyermekekhez közel álló események határozzák meg, amelyek több héten keresztül ismétlődhetnek.
- Naponta legyen lehetőség éneklésre, vizuális tevékenységekre, verselésre, mesére a választhatóság elve szerint.
- A hét keretén belül legyen egy-egy nap, amikor egy bizonyos tevékenységforma hangsúlyozott és kezdeményezett.
- A gyerekeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy a megkezdett témát kedvük szerint folytathassák.
- A spontán érzés és a tudatos fejlesztés helyes arányának megtartása mellett mindkét formának helyt adunk.
- A nagycsoportosoknak kötelező jellegű foglalkozás is szervezhető.
- Az óvónő tervezze és valósítsa meg a csoportszoba és az udvar játszórészeinek, olyan elrendezését, amely biztosítja a szabad játékot, a szabad mozgást, a tevékenységi lehetőségek sokféleségét, ugyanakkor nyújtson lehetőséget az elkülönülésre is.

- A heti terv elkészítéséért a délelőtti óvónő a felelős.
- A tervezéshez projektmódszer alkalmazása, projektlehetőségek tervei készülnek, melyeknek bővítése, megújítása folyamatos és szükség szerinti.
- A projektek között kellő időt kell biztosítani az élmények feldolgozására.

7.5. Nyári terv

Az időjárás figyelembe vételével arra törekszünk, hogy a gyermekek szinte az egész napjukat a szabadban tölthessék.

SZABADON VÁLASZTHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- szervezett mozgásos játékok, torna;
- játék a homokkal, vízzel, agyaggal;
- hosszabb kirándulások, séták;
- élmények, "kincs" gyűjtése, a gyűjtött anyagból barkácsolás;
- környezetvédelem, udvari munka;
- munka jellegű tevékenységek;
- természetes környezetben történő tapasztalás;
- környezeti változások megfigyelése;
- illemszabályok gyakorlása;
- kuckózás, mese, meseszínpad;
- énekes-, verseny- és labdajátékok;
- vizuális technikák.

A gyermeklétszám csökkenése miatt, a gyermekcsoportok összevontan működnek. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy más környezethez alkalmazkodjanak, más személyeket, társakat elfogadjanak.

Az óvónő is új helyzetbe kerül, nagyobb toleranciára, empátiás reagálásokra, ötletgazdagságra van szüksége.

Az óvónő feladata, hogy ne hagyja unalmassá válni a mindennapokat. Kínáljon a gyermekeknek élményszerű, változatos tevékenységeket, közvetve kompetenciáit fejlessze, a nyár, sok alkalmat ad a természettel való közvetlen találkozásra. A különböző fejlettségű, életkoruknál fogva is más képességű és terhelhetőségű gyermekekkel való differenciált foglalkozás, az egyéni szükségletek tiszteletben tartása.

A gyermekek átvételét előzze meg az óvónők közötti konzultáció. Teremcsere esetén a gyerekek saját jeleiket vigyék magukkal.

8. Gyermekvédelemmel összefüggő feladataink

Tevékenység célja:

Megelőzni, elhárítani vagy enyhíteni azokat a károsító hatásokat, amelyek a gyermek egészséges fejlődését megzavarják. Segíteni azokat a pozitív hatásokat, amelyek hozzájárulnak értékes képességeinek kiteljesítéséhez.

Óvodánkban feltárjuk azokat a körülményeket, amelyek a gyermekek testi-, lelki-, és szociális fejlődését hátrányosan befolyásolják, illetve veszélyeztetik. Esélyegyenlőségük érdekében nevelési és pedagógiai eszközeinkkel segítenünk kell azokat a gyermekeket, akik valamilyen okból hátrányos és veszélyeztetett helyzetbe kerültek. Az intézmény minden dolgozója törekedjen arra, hogy a veszélyeztető körülmények, problémák (nehezen nevelhetőség) enyhüljenek, vagy szűnjenek meg.

Valamennyi óvodapedagógus kötelessége:

- közreműködjek a gyermekvédelmi feladatok ellátásában,
- a gyermekek egészséges fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, és megszüntetésében,
- a nehezen nevelhető vagy bármely oknál fogva hátrányos helyzetbe került gyermek felzárkóztatásában működjön közre.

Fő feladataink:

- Problémák felismerése.
- Okok megkeresése.
- Segítségnyújtás.
- Jelzés az illetékes szakembereknek.

Alapelveink a gyermekvédelmi munkában:

- Humánus, megértő, egyéni bánásmód.
- Tapintatos, személyes kapcsolattartás.
- A család a gyermeke iránti felelősségének erősítése.

A gyermekvédelmi munka módszere (Minden óvodapedagógusra vonatkozik.)

- Környezettanulmány.
- Családlátogatás.
- Egyéni beszélgetés.
- Kérdőív.
- Egyéni fejlesztés.

- Megfigyelések.

A prevenció és a segítségnyújtás teendői

- Kapcsolattartás és tanácsadás a szülőkkel.
- Lehetséges szociális ellátások számbavétele.
- Veszélyeztetettség típusának és súlyának mérlegelése.
- Nyilvántartás vezetése.
- Egyeztetés a szakemberekkel.

Gyermekevédelmi munkát segítő külső szervek

- Gyermekjóléti Szolgálat.
- Szakszolgálat

Gyermekevédelmi munka folyamata

1. A hátrányos és veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, diagnózis felállítása.
Határidő: minden nevelési év októbere.
Felelős: csoport óvónői.
2. Közös konzultáció a gyermek érdekében, a csoport óvónői, az óvodavezető, gyermekevédelmi felelős közreműködésével.
Határidő: minden nevelési év október 30.
Felelős: óvodavezető, gyermekevédelmi felelős.
3. Szülőkkel való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás, a probléma jelzése, segítség felajánlása.
Határidő: minden nevelési év novembere.
Felelős: csoport óvónői.
4. Nyomon követés és kontrol.
Határidő: folyamatos.
Felelős: óvónők, óvodavezető.

Hátrányos illetve veszélyeztetett helyzet kritériumának tekintjük óvodánkban a következőket:

1. Egészségkárosodás, tartós betegség.
2. Gyermekek személyiségzavarai: beilleszkedési problémák, magatartási zavar, képességbeli fejlődés lemaradása.
3. Erkölcstelen családi környezet: családon belüli agresszivitás, szenvedélybeteg a családban.
4. Ingerszegény környezet: rossz lakáskörülmények, létbizonytalanság, érzelmi sivárság, elhanyagoló nevelés.

5. Csonka család.

Az óvodás gyermekek családi helyzetének évenkénti felmérését a csoportnapló tartalmazza, ezekből, az adatokból egyértelműen képet kapunk a szociokulturális környezetről.

9. Kapcsolatrendszerünk

9.1. Az óvoda és a család

- az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. A z együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól, különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- a kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvodánk nyitott és kezdeményező.

A köznevelésről szóló törvény az óvodai nevelést a családi nevelés kiegészítőjeként fogalmazza meg, továbbá, hogy „a szülőnek joga, hogy megismerje a nevelési-, oktatási intézmény foglalkozásait, illetve pedagógiai programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az alábbiakról: a gyermek fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről, neveléshez tanácsokat, segítséget kapjon.”

Az együttműködés tartalma

Az óvoda funkcióihoz tartozik a család támogatása, a család funkciójának erősítése, kiegészítése, szemléletének, életvitelének, nevelési gyakorlatának alakítása. A család szocializációs hatása nem pótolható, nem vállalható át, hiszen a családtagok szeretetteljes kötődéseit az óvoda nem helyettesítheti.

Az átmenetet segíti a gyermek fokozatos bekerülése a csoportba, a szülőkkel együtt történő beszoktatás. A családból érkező gyerekek beszoktatási ideje eltérő, attól is függ, milyen közösségből jött és mennyi időt töltött családon kívüli közösségben.

Naponkénti párbeszédre kerülhet sor a gyermek érkezésekor és távozásakor. Fontos információk átadása történik meg ekkor. Ezek a beszélgetések rövid idejűek, hisz a csoporttól vonják el a felnőttet. A szülőktől a "kézből kézbe" átadást várjuk el, és csak az átvett gyermekért vállalhatunk felelősséget.

Szülők részére adott a lehetőség, hogy időegyeztetés után részesei legyenek az óvoda hétköznapi életének. Hely hiányában ünnepeink sajnos zártkörűek, de ezekről mindig tájékoztatjuk a szülőket. Egyre gyakrabban fordul elő, hogy videofelvételről maguk is (utólag) részesei lehetnek egy-egy ünnepi napnak.

Komolyabb négy szemközti beszélgetést igénylő problémák megbeszélésére a **fogadóóra** alkalmas. A személyes beszélgetés bizalmas jellegű. A közös megoldáskeresés lehetőségét minden olyan esetben biztosítjuk, amikor a szülők igénylik, illetve olyan probléma merül fel az óvodában, amit csak szülővel együtt tudunk megoldani.

A csoportos találkozások, **szülői értekezletek, nyílt nap** jó alkalmat adnak arra, hogy a szülők megismerkedhessenek az óvodánk programjával, rendjével, elvárásaival, feladataival. Elmondhatják gondolataikat, gondolataikat, javaslataikkal segíthetik nevelő munkánkat. Oldott beszélgetés a célunk, amit a szülői igényeknek megfelelően a kiválasztott téma biztosít. A szülői értekezleten egy-egy nevelési, egészségügyi vagy egyéb kérdés, szervezési feladat megbeszélésére is sor kerül.

Az óvoda és család kapcsolatának alakulásában fontos szerepet tölt be, a szülők szervezete. A szülők összevont szülői értekezlet keretében, maguk közül 60 % többséggel Szülők Közösségének Választmányát választanak.

Keressük a lehetőséget, hogy a gyerekek megismerjék egy-egy szülő foglalkozását, élményeket szerezhessenek.

9.1.1-es típusú diabétesszel élő gyermekek óvodákban, történő ellátása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2021. szeptember 1-jétől hatályos módosítása értelmében az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek esetében az óvoda, többcélú intézmény gondoskodik a napközbeni alapvető speciális ellátásról: a vércukorszint szükség szerinti méréséről, valamint – szükség esetén, orvosi előírás alapján – a szülővel, törvényes képviselővel történt egyeztetést követően, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadásáról.

Ezen feladatok ellátását:

- az iskolaorvos és védőnő,
- vagy a megfelelő szakmai továbbképzést elvégző, pedagógus,
- vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy révén biztosíthatja, aki az Oktatási Hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai

továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, melyért pótlék illeti meg.

Az intézményvezető speciális eljárásrendet alakít ki, az Egészségügyi törvénnyel összhangban. A speciális eljárásrendet belső utasítással kell kiadni a munkáltatónak. A speciális eljárásrendről a szülőt tájékoztatni kell.

9.1.2. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermeknek, akit a felmentést engedélyező szerv az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmentett, az óvoda köteles a szülő részére tanácskozást, konzultációt biztosítani. Továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányítani pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

9.2. Az óvoda és iskola

A kölcsönös érdeklődés, tisztelet és a gyermekek megismerése alapján hangoljuk össze nevelési törekvéseinket. Tájékoztatásunk a gyermek fejlődéséről, egyéni fejlődési üteméről, az egyéni bánásmód alkalmazásának tapasztalatairól és az esetleges alkalmazkodási nehézségekről az átmenet megkönnyítése érdekében személyes beszélgetés keretében történik.

Lehetőséget adunk a tanítóknak az óvoda napi- és heti rendjének, az egészséges életmód, és közösségi élet szokásainak, hagyományainknak, nevelési eszközöknek, módszereknek megismerésére. Az óvodánkba ellátogató pedagógusok természetes élethelyzetükben figyelhetik meg a gyermekeket.

Az iskola életébe nyílt napon tekinthetnek be a gyermekek szüleikkel. Gyermekeink iskolai beilleszkedését is figyelemmel kísérjük. Iskola kezdés első napjaiban visszatérő látogatást tesznek az óvónők, hogy megvalósuljon a kézből- kézbe átadás. A gyermekek beilleszkedését segíti elő az új környezetben a jól ismert személy jelenléte. A hasznosítható tapasztalatokat beépítjük munkánkba.

9.3. Az óvoda és fenntartója

Lehetőséget adunk az óvodai életbe való betekintésre. Folyamatos és rendszeres az együttműködés, ez segíti az óvoda szakmai presztízsének elismerését is. Értekezleteinkre, rendezvényeinkre, ünnepségeinkre meghívjuk őket. A nyugodt, zavartalan működés feltételeit biztosítják az éves költségvetésben. Önkormányzat intézkedési tervében fogalmazza meg az intézményről való gondoskodását. Az ÖMIP - ben pedig meghatározza az elvárásait, ezekkel kapcsolatos feladatait a szakmai törvényességi, pénzügyi ellenőrzések rendjét.

9.4. Egyéb kapcsolatok

Az óvoda és az egészségügyi szakember (orvos-védőnő)

Feladata a rendszeres egészségügyi ellátás megszervezésének, működtetésének segítése. A testi fejlődésben való lemaradás, betegségek felismerése, éves egészségügyi vizsgálatok keretében történik.

Az először óvodába kerülőket a bekerülés előtt megvizsgálja és erről igazolást ad a gyermekorvos.

A védőnő tisztasági vizsgálatokat végez. Fejtetvesség esetén felvilágosítja a szülőket a teendőkről és kiállítja az igazolást.

Az óvoda és a művelődési ház

A gyermekek szünidei elfoglaltságának gazdagítása, szabadidős tevékenységnek részbeni felvállalása, közművelődési programok szervezésével, ajánlásával.

Közel hozza a gyermekhez a hiányzó művelődési lehetőségeket: a kiállítást, a gyermekszínházat, a különböző játékos gyermek- és családi programokat.

A siófoki színházlátogatás az 5-6-7 éveseknek ünnepi alkalom, mely fejleszti a gyermekek erkölcsi érzelmeit, esztétikai fogékonyságát, erősíti az óvodai közösségek alakuló kapcsolatát, formálja magatartásukat.

Együttműködés a Gyermekjóléti szolgálattal

Az óvoda jelzőrendszerként működik a gyermekjóléti szolgálat felé. Segítséget kér a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek folyamatos feltérképezésére. Együttműködik a gyermekek-, családok életkörülményeinek javításában, a hátrányok minimalizálásában, az újratermelődésnek a megakadályozásában. Tanácsot ad konkrét életviteli problémák megoldására, folyamatos konzultációk formájában.

Szülői értekezleteken, fórumokon, programokon tájékoztatót tart gyermekvédelmi kérdésekről (pl. szülői jogok, kötelességek, gyermeki jogok stb.). A gyermekjóléti szolgálat vezetője rendszeresen figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi változásokat, és ezekre felhívja az óvodavezető és a pedagógusok figyelmét.

Szakszolgálattal való együttműködés

Az óvodapedagógusok a beilleszkedési-, magatartási-, tanulási nehézséggel küszködő gyermekeket a Szakszolgálathoz irányítják. Vizsgálatuk elvégzése után együttműködik a terápiás kezelésben. A fejlesztő óvodapedagógus az egyéni fejlesztés keretében programot dolgoz ki minden egyes arra rászoruló kisgyermek fejlesztésére. A fejlesztő programot egyeztet a nevelési tanácsadó szakembereivel. Időszakonként kontroll vizsgálatot tartanak. Az iskolaérettséget vitás helyzetben megállapítja, erről szakvéleményt állít ki. A törvény

értelmében 2 gyereknek számító gyermekekről a szakvéleményt kiállítja. Évente két alkalommal értékeli a fejlesztő óvodapedagógussal a BMT-s gyermekek fejlődését.

Együttműködés a „Korszerű Óvodáért Balatonszabadiban Alapítvánnyal”

Az alapítvány az óvoda esztétikus, egészséges környezetének alakítására olyan eszközök, felszerelések beszerzését tűzte ki célul, amelyek a tehetséggondozást és a hátrányos helyzetűek felzárkóztatását szolgálják, valamint a környezet tevékeny megszerettetését elősegítő kirándulások szervezését.

Együttműködik pályázatok készítésében, támogatók, egyéb bevételi források felkutatásában.

Együttműködés a helyi civil szervezetekkel

A község közéletének bekapcsolódása során a civil szervezetek tevékenységét az óvoda támogatja. Segítségét kéri, az óvoda esztétikusabbá, virágosabbá tételéhez. A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek felkarolásához támogatókat keres körükben. Településszintű ünnepségeket, megemlékezéseket, rendezvényeket, gyermekprogramokat közösen szervezünk (adventi készülődés, gyertyagyújtás, március 15.-e)

Együttműködés más óvodákkal

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal (testvértelepülésünk óvodájával) kapcsolatépítésre törekszik, és-lehetőség szerint-szakmai kapcsolatot tart fenn.

10. Az óvoda hagyományai, ünnepeink

Tevékenység célja:

- Óvodánkban az ünnepi alkalmakat különösen nagy gonddal és körültekintéssel szervezzük úgy, hogy közben kihasználjuk és építünk is ezek hatékony személyiség- és közösségformáló erejére.

Feladat:

Megfelelő környezeti és lélektani feltételek megteremtésével válják érzékelhetővé a különböző típusú ünnepek eltérő tartalma, hangulata (vidám, nevetős, várakozó, csendes titkos, meghitt, örömteli, harsány, mókázó, izgalmas, játékos, emelkedett).

Az ünnepi alkalmakat megelőző készülődés, együttjátzás, együtt munkálkodás, tervezgetés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát. Kellemes emlékképek felidézése nyomán a gyerekek ilyenkor különösen aktívak. Az ünnepi alkalmak, zöld jeles napok, a hagyományok lehetnek egyénre szólóak, csoportokra, ill. az egész óvodára szervezettek.

Alkalmaink:

Egyéni hagyomány a születésnapok megünneplése. Ezen a napon az ünnepeltet különös gondoskodás és figyelem veszi körül, társai és a felnőttek részéről egyaránt. Ajándékkal kedveskedünk, énekkel, tortával köszöntjük, kedvenc meséjét hallgathatja.

Őszi színes világunk eseményei

- Szeptember: - Az új óvodások és szüleik fogadása. (Óvodánk bemutatása, jelekkel kedveskedünk az új gyerekeknek.)
- Szt. Mihály nap
- Október: - Termések, termények begyűjtése.
Résztétel almaszedésen, szüreten, hangulatos falusi hagyományok felelevenítése (pl. kukoricafosztás, darálás, szőlőpréselés, dióverés)
- Október 04, *Állatok napja, kirándulás az Állatkertbe.*
- Október 23. Nemzeti ünnep - érzelmileg átélhető módon.

A tél szépségei, ünnepei

- November: - Szt. Márton nap
- Az adventi ünnepkör kezdete. (Adventi koszorú- és naptárkészítés)
- December: - Mikulás napja (dalokkal, rajzokkal, ajándékokkal várjuk a Mikulást, aki minden kisgyermeket megajándékoz, és játékokat hoz a csoportokba).
- Adventi ünnepkör folytatása néphagyományokkal; (Lucázás, Borbála napi ághajtás)
- Készülődés *karácsonyra* (ünnepi hangulat megteremtése, dekoráció, üdvözlőkártyák készítése, mézes-sütés, díszek készítése ...)
- *Karácsony*: A gyermekekhez érzelmileg legközelebb álló ünnep. Meghitt, csendes, titkos, örömteli, várakozó. Az egymásra odafigyelés fontosságának, az ajándékozás, vendégség örömeinek átélése egyéni és csoportos formában egyaránt. Különös hangsúlyt kap az intimitás, a készülődés, a várakozás, a meglepetés. Az óvónők műsorral ajándékozzák meg őket.
- Január: - Újévköszöntő (népi jókívánságok, egymás köszöntése).
- Február: - Téli örömek (hóesés, olvadás, játék a jégen, jégtörés, szánkózás, hógolyózás, időjárást jósoló jeles napok ...)
Farsang: - télbúcsúztató ünnep, vidám, mókás, nevetős.
Az egyszerű jelmezek a szülők segítségével az óvodában is készülhetnek.

A gyermekek és a szülők is részt vehetnek a termék díszítésében.
 A jelmezbe öltözés a gyermekek számára nem kötelező, de az óvónők is beöltözhetnek. Mondókákat, énekeket tanulunk, farsangi játékokat játszunk, fánkot "sütünk".
 "Elkergetjük" a telet (kiszeegetés).

A tavaszi, megújuló természet örömei

- Március:
- Nőnap.
 - Március 15. Nemzeti ünnep. (Gyermekek számára átélhető, egyszerű hagyományaival - huszárjáték, kokárdák, csákók, zászlók készítése. A községünkben lévő - a világon az első köztéri - Kossuth szobor, emlékszoba meglátogatása, lobogózása.)
 - **22-én A Víz világnapja.** (A tavaszi Balaton megfigyelése, védelme, a víz fontossága, játékos vetélkedők.)
 - *Húsvét.* (Díszek készítése, teremdíszítés, nyuszi fészkek készítése, tojásfestés, ajándékkészítés, locsolkodás.)
- Április:
- **22-a A Föld Világnapja.** (Természeti környezetünk védelme, térképek, földgömb nézegetése, színezése.
 - 24-én a Népviselet napja
- Május:
- *Majális.* (Májusfa díszítés, körültáncolás, közös játék az óvoda minden csoportjának részvételével. A legnagyobbak meglephetik a kisebbeket májusfával.)
 - *Anyák napja.* (Édesanyjukat, nagymamáikat köszöntik a gyerekek alkalmi versekkel, dalokkal, virággal, saját készítésű ajándékkal, a lehető legszemélyesebb szervezési keretek között.
 Öröm legyen a gyermeknek is, ne megterhelés. Fontos az érzelmi előkészület!)
 - **10-a, Madarak-fák napja** erdei kirándulások. Lehet faültetés, virágmagok vetése, környezetünk szépítése, virágládák beültetése, udvarunk szépítése. Szülők-gyermekek közös sportprogramja.
 - Gyermeknap. (SZKV, Alapítványunk anyagi támogatásával.)
 - Búcsúzás. (Az iskolába készülő gyermekek búcsúztatása, búcsúajándék átadása az utolsó közös óvodai együttlét.)

Minden ünnepi alkalommal jellemző külsőség a csoportok megfelelő díszítése, az ünnepi terítés, étrend és a gyermekek- felnőttek alkalomhoz illő öltözködése.

A rendezvényekről dokumentációt vezetünk, mely a programtervet, jelenléti ívet és a rendezvény értékelését tartalmazza. A rendezvényt a szervezésért felelős pedagógus kolléga értékeli.

Zöld jeles napok: Olyan örökzöld ünnepek, amelyek évről-évre visszatérnek, s valamely természeti elem védelmében való tudatos cselekvéssel és aktív részvétellel párosulnak.

A zöld jeles napok csoportszinten vagy intézményi szinten valósulnak meg!

A zöld ünnepekhez, jeles napokhoz –Zöld Könyvtár is működtetünk. A könyvtárban olyan könyvek, kiadványok találhatók, melyek segítik a Zöld óvoda működtetését. Tájékozódást, eligazodást, segítségnyújtást jelentenek az éves nevelőmunka során.

Hónap	Nap	Jeles nap
Szeptember	16-22	Mobilitás hét (Autómentes világnap)
	29	Mihály -nap
Október	első hét	Madármegfigyelő nap
	4	Az állatok világnapja
	10	A komposztálás napja
November	utolsó hét	Európai hulladékcsökkentő hét
December	egész hónapban	Ünnepelj zölden
	11	Márton nap
Január	18	A hóemberek napja
Február	2	Időjárási megfigyelések (medve-nap)
Március	22	A víz világnapja
Április	7	Az egészség világnapja
	22	A Föld napja
Május	10	Madarak-fák napja

11. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Testi fejlettség mutatói

- Folyamatos fejlődést, növekedést mutat, eljut az első alakváltozáshoz.
- Teste arányosan fejlett, erőteljesen fejlődik a mozgáskoordinációja és a finommotorika.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

Értelmi fejlettség mutatói

- Érdeklődő, nyitott a világ dolgai iránt;
- Érzékelése és észlelése folyamatosan fejlődik, differenciálódik;
- A térben biztosan mozog és helyez el tárgyakat;
- Tisztában van testének felépítésével, testéhez képest a helymeghatározás sem jelent gondot neki;
- Megjelenik a szándékos bevésés, felidézés, és megőrzés képessége is;
- A szándékos figyelem tartalma, terjedelme növekszik, megosztása és átvitele könnyebbé válik;
- A gondolkodás fejlődésében eljut az elemi fogalmi gondolkodás kezdetleges szintjéhez;
- Folyamatosan, érthetően beszél. Mások beszédét megérti, és többnyire végighallgatja;
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről;
- A természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükséges magatartási szabályok kialakulóban vannak;
- A viselkedés alapvető szabályait ismeri és gyakorolja;
- Elemi mennyiségi, formai és téri ismeretekkel rendelkezik.

A szociális érettség mutatói

- Igényévé válik az iskolai élet, a tanító elfogadása;
- Az együttműködésre, kapcsolatteremtésre egyaránt képes gyermektársaival és felnőttel is;
- A feladat megértésében, feladat végzésében, annak eredményességében tükröződik a feladattudat, az akarat;
- Kitartó, önálló munka végzésére, egyenletes munkatempóra, önfegyelmre képes;
- Ismert szabályokhoz önállóan alkalmazkodik;
- Képes szükségleteinek kielégítését későbbi időkre halasztani;

12. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése és fejlesztése

Programunkban alapelvnek tekintjük: „... a gyermeket különleges védelem illeti meg és a törvény és más eszközök által nyújtott lehetőségek, hogy fizikailag, szellemileg, erkölcsileg, lelkileg és társadalmilag egészségesen és normálisan tudjon fejlődni, szabadságban és méltóságban.” (A gyermek jogai az ENSZ által 1959-ben deklarált közlemény alapján.) A sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk. A családdal szoros együttműködésben nevelésünk hatására a sajátos nevelési igényű kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.

Az alapító okiratban rögzített sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami további önálló cselekvéshez szükséges.

Célja:

- Olyan feltételrendszer biztosítása, mely figyelembe veszi a speciális nevelési szükségleteket, a tünetek változatosságát és az elvárások a gyermekek egyéni fejlődési üteméhez igazodnak
- Az egyéni képességek, fejlettség mellett elérhető lehető legjobb szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése
- A testi-, érzékszervi-, szociális-, kommunikációs készségek hiányának specifikus módszerekkel való kompenzálása, illetve rehabilitációs fejlesztése
- A 3-7 éves – Szakértői Bizottság szerint integrálható, - a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai közösségben való nevelése, a sajátos nevelési igényből következő hátrányok csökkentése, az ép és a sajátos nevelési igényű gyermekek közötti kölcsönös elfogadás és tolerancia kialakítása, az egyes gyermekek felkészítése a megfelelő iskolakezdésre.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyógypedagógus/ illetve a sajátos nevelési igény szerinti szakember segítségével, irányításával rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztés, a sérült területek, képességek fejlesztése, kompenzálása játékos, életkorhoz, terhelhetőségéhez alkalmazkodó egyéni (külön) és csoportos (közös) foglalkozási formában
- Differenciált, egyéni bánásmód az eltérő fejlődés lehetőségének biztosítása
- Védettség biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermekek szocializációjának elősegítése
- Önállóságra nevelés
- Mindazon speciális eszközök, egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs, rehabilitációs lehetőségek biztosítása, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz
- Szükség esetén egyéni fejlesztési terv készítése, individuális módszerek, technikák alkalmazása
- Egy-egy nevelési helyzet problémamegoldásához alternatívák keresése
- Egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség megvalósítása

Prevenció: A gyermekek állapotromlásának megelőzése, mely nem csupán a testi állapot romlására kell, hogy vonatkozzon, hanem az egész személyiségre együttesen

Korrekción: Mind a testi, mind pedig a személyiségben bekövetkezett változásokat a legmagasabb szinten javítsuk. A súlypont mindig a legfőbb hiányosság korrekcióján van.

Kompenzáció: A sérült, kiesett funkciókat más tevékenységekkel igyekszünk helyettesíteni.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére: Az óvodába lépés kiinduló állapotához képest testileg és lelkileg harmonikusan fejlődnek, valamint képességeikhez mértén elsajátították és alkalmazzák az egészséges életmód szokásait

Szocializáció, közösségi-, érzelmi nevelés

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A csoportba sikeresen beilleszkedtek

Ismerik és betartják a csoport szokásait, szabályait

Kialakult én-képpel rendelkeznek, mely tükrözi aktuális állapotukat, fejlettségi szintjüket

Felismerik, ha segítségre van szükségük, segítséget kérnek és elfogadják azt

Értelmi nevelés, anyanyelvi nevelés

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A sokoldalú érzékszervi megtapasztalás és játékba épített ismeretszerzés révén reális ismereteik, fogalmaik alakulnak ki a környező világról

Képességeikhez mértén alkalmazzák az elemi gondolkodási műveleteket

Tevékenységi formák:

Játék

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Ismerik és használni tudják a csoport játékeszközait

A pedagógus irányításával, mintaadásával képesek aktívan részt venni gyakorló-, konstruáló-, didaktikus- és egyszerű szabályjátékokban

Spontán játéktevékenységeket kezdeményeznek

Munka jellegű tevékenységek

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Képességeikhez mértén részt vesznek a közösségi tevékenységekben

Az önkiszolgálás terén sérültségük mértéke szerint megfelelően önállóak

Mozgás

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Szeretnek mozogni, képesek a tanult mozgásformák alkalmazására

Testképük, testsémájuk, mozgásuk rendezettebbé válik

Tanulás

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A környezet megtapasztalásából kiindulva, játékos keretek között szerzett ismeretekkel rendelkeznek

Egyéni elképzeléseik függvényében megtapasztalnak elemi összefüggéseket. A begyakorolt feladatokat segítséggel végzik.

13. Belső Önértékelési Rendszer működtetése

A Belső Önértékelési Csoport az intézmény öt éves munkatervéből lebontott éves munkaterv alapján működik. Tagjai ez alapján végzik munkájukat.

A csoport tagjai előzetesen megfogalmazzák az intézményi elvárásokat, s tájékoztatják a nevelőtestületet róla.

Elvárások:

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának való megfelelés,
- A Pedagógiai Program szerinti nevelés-oktatás alkalmazása,
- Becs által meghatározott szttenderdeknek való megfelelés- lásd BECS éves munkaterve
- Felkészülés a tanfelügyeleti ellenőrzésekre-részfeladatok folyamatos ellátása ütemezés alapján.
- Önértékelési feladatok elvégzése
- Kompetencia alapú értékelési rendszer kidolgozása-Értékelési csoport létrehozásával

14. Mérés-értékelés az óvodában

- DIFER-mérés-évente kétszer: felmérés, kontrollmérés
- Szociometria: felmérés, kontrollmérés
- Egyéni fejlesztési tervek havonta
- Alma-mátrix: félévente

A dokumentáció és a szülők tájékoztatása a pedagógusok feladata. A gyermekük fejlettségi szintjéről-fogadóórák keretében tájékozódhatnak a szülők. A szülők aláírásukkal igazolják, hogy egyetértenek a dokumentációban leírtakkal, s a szükséges információkat megkapták.

15. Tehetséggondozás az óvodában

Intézményünkben kiemelt figyelmet szentelünk a tehetséges gyermekek fejlesztésére is!

Ehhez kapcsolódóan különféle tehetséggondozó programokat szervezünk, melyet a Munkatervünkben dokumentálunk.

A Helyi nevelési program módosítását készítette:

Pintér Anett
intézményvezető

Módosításban résztvevő pedagógusok:

Balázs-Nagy Zsófia
Csikósné Vonnák Zsuzsanna
Dóra Patrícia
Hegedűs Róbertné
Horváth Éva
Horváth Krisztina
Pirkhofferné Kiss Erzsébet
Troppert Alexandra

Módosítás időpontjai:	2006. március 31.
	2008. május 05.
	2010. augusztus 01.
	2011. május 31.
	2013. augusztus.26.
	2015. augusztus 31.
	2017. augusztus 31.
	2018. augusztus 31.
	2021. augusztus 31.
	2022. augusztus 31.

Érvényességi rendelkezések

Balatonszabadi Aranyalma Óvodájának helyi nevelési programjának érvényességi ideje:

2022. szeptember 1-jétől visszavonásig

A helyi óvodai nevelési program felülvizsgálatának és módosításának kötelező és lehetséges indokai:

- ❖ Jogszabályváltozás
- ❖ Ha a nevelőtestület más program bevezetéséről, vagy módosításáról dönt
- ❖ Ha az intézmény szerkezetében szervezeti változás történik
- ❖ Fenntartói elvárások változása
- ❖ Szülői igények változása.

A nevelőtestület kétharmados többségi szavazata alapján.

Legitimációs záradék

Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és Bölcsődéje Óvodai intézményegységének a helyi nevelési program módosítását véleményezte és elfogadta a nevelőtestület, a szülők választmányának közössége.

A Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és Bölcsődéje irattárában iktatási számú jegyzőkönyv található, mely igazolja, hogy a szülők megismerték és véleményezték a Pedagógiai Programot.

.....
SZKV részéről

Kelt: Balatonszabadi, 2022.09.21.

A Balatonszabadi Aranyalma és Bölcsődéje irattárában iktatási számú jegyzőkönyv található, mely igazolja, hogy a fenntartó megismerte és véleményezte a helyi Pedagógiai Programot.

Kelt: Balatonszabadi, 2022.09.30.

.....
Pintér Anett intézményvezető

A Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és Bölcsődéje nevelőtestülete: 100 %-os arányban, a 2022.08.31-én kelt nevelőtestületi határozata alapján, a Pedagógiai Programot elfogadta.

Kelt: Balatonszabadi, 2022.08.31.

.....
Pintér Anett intézményvezető

JEGYZŐKÖNYVI-KIVONAT
Balatonszabadi Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2022. szeptember 29-ei üléséről

Balatonszabadi Község Önkormányzat Képviselő-testületének
57/2022. (IX.29.) határozata

1. Balatonszabadi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, jóváhagyja a Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és Bölcsődéje óvodájára vonatkozó 2021-2022-es nevelési évről szóló beszámolóját, a 2022-2023-as nevelési évre szóló munkatervét, új Pedagógiai Programját és Szervezeti és Működési Szabályzatát.
2. Balatonszabadi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, jóváhagyja a Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és Bölcsődéje bölcsődére vonatkozó 2021-2022-es nevelési évről szóló beszámolóját, a 2022-2023-as nevelési évre szóló munkatervét, Szervezeti és Működési Szabályzatát, Szakmai Programját.
3. Balatonszabadi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, jóváhagyja a Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és Bölcsődéje teljes intézményre vonatkozó Szervezeti és Működési Szabályzatát és annak mellékleteit.

Határidő: 2022. október 1.

Felelős: Hosszú-Kanász Eszter polgármester

dr. Töpler Eszter sk.
jegyző

K.m.f.

Hosszú-Kanász Eszter sk.
polgármester

Kiadmány hitelül:
Balatonszabadi, 2022. szeptember 30.

Kissné Berta Rozália
Kissné Berta Rozália
titkársági ügyintéző

Jegyzőkönyv

Intézmény neve	Balatonszabadi Aranyalma Óvodája és Bölcsődéje
Értekezlet időpontja	2022-09-20, 17:00.
Értekezlet helye	Zöld Óvoda Épülete (Vak B. u. 94.)
Jegyzőkönyvvezető	Bódogné Vitáros Beáta
Résztvevők	Jelenléti ív szerint (mellékelve)
Tárgy	-A 2022/2023-as tanév alakuló ülés. Az elnök személyének kiválasztása, szavazással eldöntve, helyettesek kijelölése. - Az óvodai szakmai dokumentációk átbeszélése, elfogadása. -Az első félévben lehetséges programok átbeszélése (papír-geszténye gyűjtés, Krampusz melő előkészítése, Adventi vásár megbeszélése-leszervezése, közös készítés a vásárra, Jótékonyági vásár, Szülők karácsonya. II.félévben a bál megszervezése, társadalmi munkás nap, pedagógus nap) és az egyéb kérdések megbeszélése.
Határozatok	Elnöknek jelölték: Bontovics Bernadett Kijelöltük a helyetteseket: Csigába: Székelyi Hajnalka, Katicába: Lászlóné Berkes Nóra, Napocskába: Derecskei Viktória Szívecskébe: Hermecz Erika vállalta. Az óvodai szakmai dokumentációkat érintő változásokról az intézményvezető tájékoztatást adott, a változásokat átbeszéltünk. A módosításokat, ezzel egyidejűleg a következő szakmai dokumentumokat a szülők egybehangzóan jóváhagyták: Óvodai és bölcsődei beszámoló/munkaterv/házirend/SZMSZ, óvodai pedagógiai program, bölcsődei szakmai program, adatkezelési szabályzat, panaszkezelési szabályzat, intézményi SZMSZ. Átbeszéltük az I. félévet érintő programokat. Őszi papír/geszténye gyűjtés: 2022.okt. 19-20 du. 15-18ig. Adventi Jótékonyági vásár lebonyolítása. dec. 16. 17:00-kor Szülők karácsonya.
Dátum	Balatonszabadi, 2022-09-20.

jegyzőkönyv vezető

SZKV-elnök